

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1043**

29 Ιουλίου 2003

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ[1] ΑΡΙΘΜ. 245/ΙΙΙ/2003

Η από 2.12.1996 καταγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ.1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, των μουσικοσυνθετών Σταύρου Ξαρχάκου, Νίκου Κυπουργού, Παναγιώτη Καλαντζόπουλου, Θάνου Μικρούτσικου, Νικολάου Μαμαγκάκη, Γιώργου Κουμεντάκη και του σωματείου με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ" κατά της "ΑΕΠΙ Ελληνικής Εταιρείας Προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε." (εφεξής ΑΕΠΙ), την οποία καταγγέλλουν για παράβαση του άρθρου 2 του ως άνω νόμου.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 στο κτίριο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, την 7η Φεβρουαρίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος
Μέλη: Ηλίας Βλάσσης,
Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,
Παναγιώτης Μαντζουράνης,
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,
Λεωνίδας Νικολούζος,
Ιωάννης Κατσουλάκος
Χαρίσιος Ταγαράς και
Νικόλαος Βέττας
Γραμματέας: Σωτηρία Πανιέρα, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας- Μαρίας Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η από 2.12.1996 καταγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ.1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, των μουσικοσυνθετών Σταύρου Ξαρχάκου, Νίκου Κυπουργού, Παναγιώτη Καλαντζόπουλου, Θάνου Μικρούτσικου, Νικολάου Μαμαγκάκη, Γιώργου Κουμεντάκη και του σωματείου με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ" κατά της "ΑΕΠΙ Ελληνικής Εταιρείας Προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε." (εφεξής ΑΕΠΙ), την οποία καταγγέλλουν για παράβαση του άρθρου 2 του ως άνω νόμου.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν: Α) από τους καταγγέλλοντες οι: 1) Σταύρος Ξαρχάκος και 2) Γεώργιος Κουμεντάκης, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων, Γεωργίου-Ανδρέα Ζάννου και Δόμνας Κυρζοπούλου, 3) Νίκος Κυπουργός, 4) Παναγιώτης Καλαντζόπουλος, 5) Θάνος Μικρούτσικος μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Γεωργίου-Ανδρέα Ζάννου, Δόμνας Κυρζοπούλου, Ιωάννη Φώσκολου, Ιωάννη Χατζηπροδρόμου, Ευθυμίας Κινινή και Διονυσίου-Αλέξανδρου Κοσμόπουλου, 6) Νικόλαος Μαμαγκάκης, μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Γεωργίου- Ανδρέα Ζάννου και Ιωάννη Φώσκολου, 7) το σωματείο με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ", μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Γεωργίου- Ανδρέα Ζάννου, Ιωάννη Χατζηπροδρόμου και Ευθυμίας Κινινή και Β) η καταγγελλόμενη ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΑΕΠΙ Ελληνική Εταιρεία Προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε.", δια των νομίμων εκπροσώπων της, Γεωργίου Γαλανάκη και Πέτρου Ξανθόπουλου, μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων της, Παναγιώτη Μπερνίτσα, Ιωάννη Δρυλλεράκη, Εμμανουήλ Δρυλλεράκη, Αυγουστίνας Αλμυρούδη και Κωνσταντίας Καζά.

Γ. Με απόφαση της Ολομέλειας της Ε.Α., επετράπη η συμμετοχή στη συζήτηση της παρούσας υπόθεσης, των υποβαλλόντων υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 και 2, της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτων - δημιουργών: 1) Σπυρίδωνος Γιατρά, 2) Ευαγγέλου Γκούφα, 3) Αλεξάνδρου Χρυσοβέργη, 4) Βασιλείου Αρχιτεκτονίδη, 5) Ουρανίας Ξυλούρη, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου, Κρίτωνα Μεταξόπουλου και 6) Αθηνάς χήρας Γεωργίου Μητσάκη, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων, Κρίτωνα Μεταξόπουλου και Αγγελικής Λιόκου, 7) Κωνσταντίνου Καπνίση, 8) Κωνσταντίνου Μελίδη, 9) Νικολάου Βαξαβανέλη και 10) Εμμανουήλ Κουφιανάκη, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Αντωνίου Αντάπαση,11) Χριστόδουλου (Χρήστου) Νικολόπουλου, 12) Εμμανουήλ Μουντάκη, 13) Γεωργίου Νιάρχου, 14) Χριστίνας συζ. Ιωάννη Γρατσούνη και 15) Διονυσίου Τζεφρόνη, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου, Μιχαήλ- Θεοδώρου Μαρίνου. Με την ανωτέρω απόφαση, η Ε.Α, έκρινε ότι οι ως άνω τρίτοι- δημιουργοί, ασκούντες το από το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος δικαίωμά τους, δεν καθίστανται

[1] *Από την παρούσα απόφαση έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β'/4.4.2001), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραληφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλήφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [ ]).*

διάδικοι στη δικαζόμενη υπόθεση, δεν αποκτούν πρόσβαση στα έγγραφα του φακέλου αυτής, δύνανται όμως να ενεργούν διαδικαστικές πράξεις (εξέταση μαρτύρων, υποβολή υπομνήματος κ.λ.π.) και να παρίστανται στη συζήτηση της υπόθεσης δια πληρεξουσίου δικηγόρου, καθόσον ως δημιουργοί και ενεργά μέλη της ΑΕΠΙ, έχουν έννομο συμφέρον να ακουστούν ως άμεσα θιγόμενοι, από την παραδοχή της καταγγελίας και την παραγόμενη από την εκδοθεισόμενη απόφαση, ιδιότυπη - λόγω της συλλογικής διαχείρισης - δεσμευτικότητα και για αυτούς (τρίτους).

Η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίστηκε και κατά τις παρακάτω συνεδριάσεις της Ε.Α.: 1) την 15η Φεβρουαρίου 2002, ημέρα Παρασκευή και ώρα 15:00, 2) την 4η Μαρτίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:00, 3) την 6η Μαρτίου 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:30, 4) την 7η Μαρτίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30, 5) την 19η Μαρτίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 9:30, 6) την 2η Απριλίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 9:30, 7) την 8η Απριλίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 17:00, 8) την 23η Μαίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30, 9) την 29η Μαίου 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:00, 10) την 30η Μαίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30, 11) την 25η Ιουλίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30, 12) την 29η Ιουλίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9:30, 13) την 1η Αυγούστου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30, 14) την 12η Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:30, 15) 23η Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:30, 16) την 1η Οκτωβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30, 17) την 8η Οκτωβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:00, 18) την 10η Οκτωβρίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 14:30 και 19) την 18η Οκτωβρίου 2002, ημέρα Παρασκευή και ώρα 13:00, οπότε και ολοκληρώθηκε η ακροαματική διαδικασία. Οι παραπάνω συνεδριάσεις έλαβαν χώρα στην ως άνω αίθουσα 611 του Κτιρίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την με αριθ. πρωτ. 3394/3.12.2001 εισήγηση της Γραμματείας και κατέληξε, για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό αυτής, στα εξής:

" α) να υποχρεωθεί η ΑΕΠΙ να παύσει τις παραβάσεις του άρθρου 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, προβαίνοντας στις αναγκαίες για το σκοπό αυτό ενέργειες και να παραλείψει αυτές στο μέλλον.

β) να επιβληθεί στην ΑΕΠΙ για τις παραβάσεις του άρθρου 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, και ειδικότερα αυτές που αναφέρονται στα υπό στοιχεία Α έως Δ και ΣΤ, πρόστιμο ύψους τετρακοσίων είκοσι εκατομμυρίων (420.000.000) δρχ. το οποίο σε ποσοστό επί των ακαθαρίστων εσόδων της εταιρίας δεν ξεπερνάει το ανώτατο προβλεπόμενο εκ του νόμου (άρθρο 9 παρ. 2).

γ) να απειληθεί σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης που αναφέρεται στο υπό στοιχείο Ε ανωτέρω, πρόστιμο ύψους 1% επί των ακαθαρίστων εσόδων της εταιρίας της χρήσης κατά την οποία συνεχίστηκε ή επαναλήφθηκε η παράβαση.

δ) να απειληθεί χρηματική ποινή δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δρχ. για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την απόφαση της Ε.Α. ".

Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία ανέπτυξαν τις θέσεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν:

Α.Οι καταγγέλλοντες, Σταύρος Ξαρχάκος, Νίκος Κυπουργός, Παναγιώτης Καλαντζόπουλος, Θάνος Μικρούτσικος, Νικόλαος Μαμαγκάκης, Γιώργος Κουμεντάκης και το σωματείο με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ": 1) Να γίνουν δεκτές οι αναφερόμενες στην από 2.12.1996 καταγγελίες τους, 2) Να γίνουν δεκτά τα από 5.11.2002 και 8.11.2002 υπομνήματα τους στο σύνολό τους, 3) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στο γεγονός ότι επιβάλλει στους δημιουργούς τη μεταβίβαση του συνόλου των εξουσιών του περιουσιακού δικαιώματος χωρίς να κάνει διάκριση ενδεικτικά τουλάχιστον των 12 κατηγοριών που προβλέπει η απόφαση GEMA II για τις συμβάσεις ανάθεσης με τριετή διάρκεια. 4) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στην άρνηση της καθής να επιτρέψει στους δημιουργούς την ατομική διαχείριση οποιασδήποτε από τις κατηγορίες που προβλέπει η απόφαση GEMA II και μεταξύ άλλων της κατηγορίας των φωνογραφικών μηχανικών δικαιωμάτων. 5) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης σε επιβολή μη εύλογων τιμών και συγκεκριμένα προμήθειας 25% μέχρι το 1996 και 21% από το 1977 στις αμοιβές από τα φωνογραφικά δικαιώματα, προμήθειας 37,5% μέχρι το 1996 και 29% από το 1997 στις αμοιβές από το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης στις ζωντανές συναυλίες και προμήθεια 37,5% μέχρι το 1996 και 25% από το 1997 στις αμοιβές από το δικαίωμα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. 6) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στην παράλειψη της καθής να προβεί σε λογοδοσία σχετικά με τα αναλυτικά της έσοδα και έξοδα ανά αυτοτελή τρόπο εκμετάλλευσης και με επιμερισμό ανά κατηγορία τρόπου εκμετάλλευσης μεταξύ αμέσων και εμμέσων κοστών. 7) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στην παράλειψη σύνταξης κανονισμού διανομής, γνωστοποίησής του στους δημιουργούς και ένταξής του στη σύμβαση ανάθεσης. 8) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στην παράλειψη δημοσίευσης και γνωστοποίησης στους δημιουργούς του αμοιβολογίου της. 9) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στη διακριτική μεταχείριση που προβαίνει μεταξύ των δημιουργών με τη σταυροειδή επιδότηση των δαπανών για τη διαχείριση των εκτελεστικών δικαιωμάτων από τα έσοδα από την προμήθεια των μηχανικών δικαιωμάτων 10) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στη διακριτική μεταχείριση που προβαίνει με τον αυθαίρετο τρόπο χορήγησης προκαταβολών, την άρνηση χορήγησης προκαταβολής σε δημιουργό που υπέβαλε σχετικό αίτημα και την παράλειψη σύνταξης και γνωστοποίησης σχετικού δεσμευτικού κανονισμού χορήγησης προκαταβολών. 11) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δε-

σπόζουσας θέσης συνιστάμενης στη παράλειψη ενημέρωσης των δημιουργών σχετικά με τον τρόπο και τους αποδέκτες διανομής των ποσών που προέρχονται από τις παρακρατήσεις για πολιτιστικούς και κοινωνικούς σκοπούς, την αυθαίρετη και διακριτική μεταχείριση που συνιστά η έλλειψη σχετικού κανονισμού και η εφαρμοζόμενη διαδικασία διάθεσης των κονδυλίων αυτών με απλή απόφαση του Δ.Σ. της καθής και χωρίς καμία συμμετοχή στην απόφαση αυτή των δημιουργών. 12) Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 10% του κύκλου εργασιών της καθής του έτους 2000 για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστάμενης στην πρακτική της ΑΕΠΙ να μην αποδίδει τους τόκους που αποφέρει η διαχείριση των ποσών που εισπράττει από τη στιγμή της είσπραξης μέχρι τη διανομή τους στους δημιουργούς και 13) Να υποχρεωθεί η καθής να παύσει να εφαρμόζει στο μέλλον τις παραπάνω (υπό 3-12) πρακτικές και να καθορίσει τις προμήθειές της σε ποσοστό μικρότερο από 6% για τα φωνογραφικά μηχανικά δικαιώματα, από 15% για το δικαίωμα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και από 12% για το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης σε ζωντανές συναυλίες.

Β. Η καταγγελλόμενη εταιρία, "ΑΕΠΙ Ελληνική Εταιρεία Προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε.": α) Να μη γίνει δεκτή η εισήγηση της Γραμματείας, β) Να απορριφθούν οι εναντίον της καταγγελίες και γ) επικουρικώς, να μην της επιβληθεί πρόστιμο.

Γ. Ι. Εκ των υποβαλλόντων υπόμνημα του άρθρο 18 παρ. 1 και 2 της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτοι - δημιουργοί, στους οποίους επετράπη με απόφαση της Ε.Α. και για τους προαναφερόμενους λόγους, η συμμετοχή στην συζήτηση της υπόθεσης, Σπυρίδων Γιατράς, Ευάγγελος Γκούφας, Αλέξανδρος Χρυσοβέργης, Βασίλειος Αρχιτεκτονίδης, Ουρανία Ξυλούρη και Αθηνά χήρα Γεωργίου Μητσάκη: α) Να μη γίνει δεκτή η εισήγηση της Γραμματείας β) Να απορριφθούν οι εναντίον της "ΑΕΠΙ Α.Ε." καταγγελίες.

ΙΙ. .Εκ των υποβαλλόντων υπόμνημα του άρθρο 18παρ.1 και 2 της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτοι - δημιουργοί, στους οποίους επετράπη με απόφαση της Ε.Α. και για τους προαναφερόμενους λόγους, η συμμετοχή στην διαδικασία εκδίκασης της υπόθεσης, Κωνσταντίνος Καπνίσης, Κωνσταντίνος Μελίδης, Νικόλαος Βαξαβανέλης και Εμμανουήλ Κουφιανάκης: Να μη γίνει δεκτή η προαναφερόμενη καταγγελία κατά της Ανώνυμης Εταιρίας Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας, καθώς και η σχετική με αυτή εισήγηση της Γραμματείας της 3ης Δεκεμβρίου 2001 και να απαλλαγεί η εν λόγω καταγγελλόμενη εταιρία από κάθε ευθύνη, καθόσον δεν αποδείχθηκε παράβαση από αυτή των διατάξεων του Ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΙΙΙ. Εκ των υποβαλλόντων υπόμνημα του άρθρο 18 παρ.1και 2 της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτοι - δημιουργοί, στους οποίους επετράπη με απόφαση της Ε.Α. και για τους προαναφερόμενους λόγους, η συμμετοχή στην διαδικασία εκδίκασης της υπόθεσης, Χριστόδουλος (Χρήστου) Νικολόπουλος, Εμμανουήλ Μουντάκης, Γεώργιος Νιάρχος, Χριστίνα συζ. Ιωάννη Γρατσούνη και Διονύσιος Τζεφρόνης: α) Να μη γίνει δεκτή η εισήγηση της Γραμματείας β) Να απορριφθούν οι εναντίον της "ΑΕΠΙ Α.Ε." καταγγελίες.

Στη συνέχεια, εξετάστηκαν από τους καταγγέλλοντες οι: 1) Παναγιώτης Καλαντζόπουλος, 2) Θάνος Μικρούτσικος, 3) Νικόλαος Μαμαγκάκης, 4) Νίκος Κυπουργός, και 5) Χάρης Βρόντος, νόμιμος εκπρόσωπος του καταγγέλλοντος σωματείου με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ", οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις τους.

Επίσης, τα ενδιαφερόμενα μέρη ζήτησαν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την εξέταση μαρτύρων για τη θεμελίωση των ισχυρισμών τους, η δε Επιτροπή αποδεχόμενη το κοινό αίτημα εξέτασε τους μάρτυρες που πρότειναν τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και όσους είχαν νομίμως κλητευθεί με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΚΥΑ 963/ 30.3.2001, ΦΕΚ 361/Β/4.4.2001). Συνολικά, εξετάσθηκαν οι παρακάτω: 1) Δήμητρα Γαλάνη, Πρόεδρος του ''ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΩΝ - ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΩΝ''(εφεξής ''ΕΡΑΤΩ''). Η ''ΕΡΑΤΩ'' είχε κλητευθεί να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, 2) Ιωάννης Σταμπουλής, Πρόεδρος της ''ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ'' (εφεξής ''IFPI''). Η ''IFPI'', είχε κλητευθεί να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, 3) Μάρθα Κωνσταντινίδου, Γενική Γραμματέας της ''ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΚΔΟΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ''(εφεξής ''ΕΕΕΜ''). Η ''ΕΕΕΜ'', είχε κλητευθεί, να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, 4) Γεώργιος Δεσποτόπουλος, Πληρεξούσιος Δικηγόρος, της ''ΕΝΩΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΩΝ ΣΤΙΧΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ'' (εφεξής ''ΕΜΣΕ''). Η ''ΕΜΣΕ'' είχε κλητευθεί, να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, 5) Παρασκευάς Καρασούλος, μάρτυρας των καταγγελλόντων, στιχουργός και παραγωγός, 6) Ιωάννης Κάραλης μάρτυρας της ''ΑΕΠΙ'', μέλος της ΑΕΠΙ, 7) Αντώνιος Κουρτικάκης, Οικονομικός Διευθυντής της ''ΑΕΠΙ'', 8) Διονύσιος Σαββόπουλος, μάρτυρας της ''ΑΕΠΙ'', 9) Ρήγας Αξελλός, Γενικός Γραμματέας, του ''ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ'' (εφεξής ''ΔΙΟΝΥΣΟΣ''). Ο '' ΔΙΟΝΥΣΟΣ'' είχε κλητευθεί, να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού,10) Διονύσιος Τσακνής, μέλος της ΑΕΠΙ, μάρτυρας των υποβαλλόντων υπόμνημα του άρθρο 18 παρ. 1 και 2 της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτων - δημιουργών, στους οποίους επετράπη με απόφαση της Ε.Α. και για τους προαναφερόμενους λόγους, η συμμετοχή στην συζήτηση της υπόθεσης, Σπυρίδωνος Γιατρά, Ευαγγέλου Γκούφα, Αλεξάνδρου Χρυσοβέργη, Βασιλείου Αρχιτεκτονίδη, Ουρανίας Ξυλούρη και Αθηνάς χήρα Γεωργίου Μητσάκη, 11) Δημήτριος Πλέσσας, μέλος της ΑΕΠΙ, μάρτυρας των υποβαλλόντων υπόμνημα του άρθρο 18 παρ.1 και 2 της ΚΥΑ 963/2001 περί Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτων - δημιουργών, στους οποίους επετράπη με απόφαση της Ε.Α. και για τους προαναφερόμενους λόγους, η συμμετοχή στην συζήτηση της υπόθεσης, Σπυρίδωνος Γιατρά, Ευαγγέλου Γκούφα, Αλε-

ξάνδρου Χρυσοβέργη, Βασιλείου Αρχιτεκτονίδη, Ουρανίας Ξυλούρη και Αθηνάς χήρα Γεωργίου Μητσάκη 12) Διονυσία Καλλινίκου, Διευθύντρια του ''ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ'' (εφεξής ''ΟΠΙ''). Ο ''ΟΠΙ'' είχε κλητευθεί, να παραστεί στη συνεδρίαση της υπόθεσης, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Α., σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης, της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε στα ενδιαφερόμενα μέρη προθεσμία μεταξύ 5ης και 8ης Νοεμβρίου 2002, για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους καθώς και τα στοιχεία που ζητήθηκαν από την Επιτροπή κατά τη συζήτηση των υποθέσεων.

Η Επιτροπή συνήλθε σε Διάσκεψη την 18η Νοεμβρίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00., την 26η Νοεμβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30, την 12η Δεκεμβρίου 2002, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 ,την 8η Ιανουαρίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:30., την 14η Ιανουαρίου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 15:30 - όπου δόθηκε αναβολή λόγω δικαιολογημένου κωλύματος Μέλους της Ε.Α. που μετείχε στη σύνθεση- την 6η Μαρτίου 2003, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30, την 11η Μαρτίου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 15:00, την 17η Μαρτίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:00, την 27η Μαρτίου 2003, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30, την 3η Απριλίου 2003, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 την 14η Απριλίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:00, την 23η Ιουνίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 -όπου δόθηκε αναβολή λόγω δικαιολογημένου κωλύματος Μέλους της Ε.Α. που μετείχε στη σύνθεση- και ολοκλήρωσε την 14η Ιουλίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 9:30. Οι παραπάνω συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν στην ως άνω αίθουσα 611 του Κτιρίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά τη διάσκεψη, αφού έλαβε υπόψη της τα έγγραφα του φακέλου, την ανωτέρω Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλαν, καθώς και τα όσα κατέθεσαν οι μάρτυρες κατά την ακροαματική διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. Με την υπό κρίση καταγγελία ασκηθείσα σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 του Ν. 703/1977, όπως ισχύει, καταγγέλλεται η Ελληνική Εταιρία προς προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε. (εφεξής ΑΕΠΙ) για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει στη σχετική αγορά διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων Ελλήνων και αλλοδαπών δημιουργών μουσικών έργων, κατά παράβαση του άρθρου 2 του αυτού ως άνω νόμου και συγκεκριμένα διότι:

α) Αρνείται αδικαιολόγητα τη διαχείριση μέρους μόνον των περιουσιακών δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (στιχουργών - συνθετών) ή μόνον για την Ελλάδα, με εξαίρεση, στην τελευταία περίπτωση, μερικούς επιτυχημένους δημιουργούς. Οι δημιουργοί, λόγω της δεσπόζουσας θέσης της στη σχετική αγορά, υποχρεούνται να προσχωρούν στη σύμβαση που μονομερώς η καταγγελλόμενη έχει διαμορφώσει.

β) Καθορίζει μονομερώς μη εύλογες αμοιβές για τη διαχείριση των δικαιωμάτων των δημιουργών, ενιαίες για διαφορετικούς τρόπους εκμετάλλευσης. Οι αμοιβές που επιβάλλει ανέρχονται σε ποσοστά 25 % και 37,5 % επί των εσόδων, για τη διαχείριση των μηχανικών και εκτελεστικών δικαιωμάτων αντιστοίχως, ενώ ο μέσος όρος των αντίστοιχων ποσοστών παρακράτησης των αλλοδαπών Οργανισμών Συλλογικής διαχείρισης (ΟΣΔ) κυμαίνεται στα εύλογα όρια των 4,75% - 25%. Ιδιαίτερα το ποσοστό που παρακρατεί για τη διαχείριση των μηχανικών δικαιωμάτων στον τομέα της δισκογραφίας είναι προφανώς δυσανάλογο προς τα έξοδά της για τον έλεγχο και την είσπραξη των δικαιωμάτων αυτών, δεδομένου ότι, βάσει σύμβασης με τις εταιρίες παραγωγής δίσκων που ανήκουν στο ελληνικό τμήμα της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Εταιριών Δίσκων (IFPI), η πληροφόρηση για τους παραγόμενους δίσκους γίνεται μηχανογραφικά , η δε είσπραξη των προμηθειών της αυτομάτως. Γι' αυτό και το ποσοστό παρακράτησης των αλλοδαπών Ο.Σ.Δ. στην κατηγορία αυτή κυμαίνεται κατά προσέγγιση 10%.

γ) Διανέμει στους δημιουργούς τα δικαιώματα (μηχανικά-εκτελεστικά) που εισπράττει σε μη εύλογα χρονικά διαστήματα και συγκεκριμένα έξι μήνες μετά την παρέλευση του εξαμήνου, εντός του οποίου εισπράχθηκαν. Ειδικώς, όσον αφορά τα μηχανικά δικαιώματα, οι αλλοδαποί ΟΣΔ τα αποδίδουν το αργότερο εντός τριμήνου από την είσπραξή τους, πραγματοποιώντας τέσσερις διανομές ετησίως.

δ) Δεν αποδίδει στους δημιουργούς τους τόκους που αποφέρει η εκμετάλλευση των εισπραττομένων δικαιωμάτων από τη στιγμή της είσπραξης μέχρι τη διανομή, σε αντίθεση με την πρακτική των αλλοδαπών ΟΣΔ που συνυπολογίζουν τους τόκους στα υπόλοιπα προς διανομή στους δημιουργούς έσοδα.

ε) Κατά παράβαση της υποχρέωσής της που απορρέει από τα άρθρα 303 και 718 ΑΚ δεν προβαίνει σε πλήρη λογοδοσία προς τους συμβεβλημένους δημιουργούς για τις εισπράξεις και τα έσοδά της, περιοριζόμενη στην παροχή εξαμηνιαίας εκκαθάρισης των αμοιβών που αντιστοιχούν στο κάθε έργο, ξεχωριστά για τα μηχανικά και τα εκτελεστικά δικαιώματα, ενώ δεν κάνει καμία αναφορά για τα συνολικά έσοδα και έξοδα κάθε κατηγορίας δικαιωμάτων, ώστε να είναι δυνατός ο εν γένει έλεγχος της διαχείρισης. Σε αντίθεση δε με τους αλλοδαπούς ΟΣΔ, δεν έχει εφοδιάσει τους συμβεβλημένους δημιουργούς με τον κανονισμό διανομής που από το νόμο υποχρεούται να διαθέτει, ούτε τους ενημερώνει για τον τρόπο της λειτουργίας της.

στ) Ενώ κατά το άρθρο 8 παρ. 2 της σύμβασης πλαισίου της CISAC, η οποία ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ των ΟΣΔ, η ΑΕΠΙ δικαιούται να παρακρατεί ποσοστό 10% από τα δικαιώματα δημοσίας εκτέλεσης που έχει εισπράξει και οφείλει να αποδώσει στους αλλοδαπούς ΟΣΔ για ενίσχυση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων των μελών της, ποτέ δεν ενημέρωσε τους συμβεβλημένους δημιουργούς εάν παρακρατεί αυτό το ποσοστό και για ποιες δραστηριότητες το δαπανά, ώστε να καταστεί δυνατό να ελεγχθεί εάν το σχετικό ποσόν όντως δαπανάται εν όλω ή εν μέρει για τον σκοπό για τον οποίο το εισπράττει.

ζ) Δεν διαθέτει πλήρες, δημοσιευμένο αμοιβολόγιο, με αποτέλεσμα η όλη διαχείριση να καθίσταται αδιαφανής και να υποκρύπτει κινδύνους διακρίσεων. Τουναντίον, οι αλλοδαποί ΟΣΔ (PRS-βρετανικός, GEMA-γερμανικός, SACEM-γαλλικός κλπ) διαθέτουν τέτοια αναλυτικά αμοιβολόγια, που επιτρέπουν, τόσο στο χρήστη του έργου να γνωρίζει τι θα καταβάλλει, όσο και στον δημιουργό να γνωρίζει τι μπορεί να αναμένει ότι θα εισπράξει. Επιπλέον, σε αντίθεση με τους αλλοδαπούς ΟΣΔ, δεν διαθέτει θεσμοθετημένα όργανα ελέγχου-εποπτικά συμβούλια, εκλεγόμενα από τους δικαιούχους δημιουργούς.

η) Διαχειρίζεται πλημμελώς τα δικαιώματα των συμβεβλημένων δημιουργών, ιδίως τα δικαιώματα της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης των έργων τους. Παρά την αλματώδη αύξηση της διαφημιστικής δαπάνης, ιδιαίτερα μετά το 1989, λόγω της εμφάνισης και ραγδαίας επέκτασης των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών μέχρι την υποβολή της υπό κρίση καταγγελίας, ελάχιστα έσοδα πραγματοποίησε από τους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και κανένα έσοδο από τους πανελλαδικής εμβέλειας ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς.

ΙΙ. Κατά το άρθρο 2 του Ν. 703/77 "Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού" (ΦΕΚ Α 278/26.9.1977), απαγορεύεται η υπό μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων καταχρηστική εκμετάλλευσις της δεσποζούσης θέσεως αυτών επί του συνόλου ή μέρους της αγοράς της χώρας. Η καταχρηστική αύτη εκμετάλλευσις δύναται να συνίσταται ιδία:

α) εις τον άμεσον ή έμμεσον εξαναγκασμόν προς καθορισμόν είτε των τιμών αγοράς ή πωλήσεως είτε άλλων μη ευλόγων όρων συναλλαγής,

β) εις τον περιορισμόν της παραγωγής, της καταναλώσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως, επί ζημία των καταναλωτών,

γ) εις την εφαρμογήν ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία εις την αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεων, αγορών ή άλλων συναλλαγών, κατά τρόπον ώστε επιχειρήσεις τινές να τίθενται εις μειονεκτικήν εν τω ανταγωνισμώ θέσιν,

δ) εις την εξάρτησιν της συνάψεως συμβάσεων εκ της παρά των αντισυμβαλλομένων αποδοχής προσθέτων παροχών, ή συνάψεως προσθέτων συμβάσεων αι οποίαι, κατά την φύσιν των ή συμφώνως προς τας εμπορικάς συνηθείας, δεν συνδέονται μετά του αντικειμένου των συμβάσεων τούτων.

Εξ άλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1, 12, 13, 14, 15, 32, 54 παρ.1, 3 και 9, 56 και 57 του Ν. 2121/93 "Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα", όπως ισχύουν, μετά την τροποποίηση και συμπλήρωση των άρθρων 54 και 57 με το άρθρο 8 του Ν. 2557/1997, προκύπτει, ότι το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας προσπορίζει στο δημιουργό και δικαιούχο δύο επί μέρους δικαιώματα, ένα περιουσιακό, που αναφέρεται σε διάφορες αυτοτελείς εξουσίες εκμετάλλευσης του έργου, και ένα ηθικό, που αναφέρεται στην περιφρούρηση της εκδηλούμενης δια του έργου προσωπικότητας του δημιουργού. Το πρώτο από τα ανωτέρω δικαιώματα δύναται με δικαιοπραξία καταρτιζόμενη εγγράφως, να μεταβιβασθεί από τον δημιουργό του σε τρίτους, το δε δεύτερο, είναι απεριόριστο, απόλυτο, και αμεταβίβαστο (βλ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική ιδιοκτησία εκδ. 8η σελ. 35, 162 επ.,195, 248, Κ. Ασπρογέρακα-Γρίβα, Θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας σελ. 33, 91 επ.).

Η μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι δυνατή τόσο "εν ζωή", όσο και "αιτία θανάτου", ενώ η εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας επιτυγχάνεται είτε με τη μεταβίβαση- ολική ή μερική- του περιουσιακού δικαιώματος, έναντι αντιπαροχής, είτε με συμβάσεις που έχουν ως περιεχόμενο την εκμετάλλευση - ολική ή μερική- του δικαιώματος. Ανάλογα δε της παρεχόμενης στο δικαιούχο της πνευματικής ιδιοκτησίας συμμετοχής στα οικονομικά οφέλη της εκμετάλλευσης, οι συμβάσεις αυτές είναι δυνατόν, λόγω της συμβατικής ελευθερίας που διέπει τις ιδιωτικές σχέσεις (άρθρ. 361 ΑΚ), να έχουν ποικίλο περιεχόμενο συνήθως, όμως προβλέπουν είτε χρηματικές καταβολές, εφάπαξ, είτε ποσοστιαία συμμετοχή στις εισπράξεις της εκμετάλλευσης του αναλογούντος στην είσπραξη ποσοστού (βλ Γ. Κουμάντο, ένθα ανωτέρω, σελ. 319 επ. Ασπρογέρακα-Γρίβα, ένθα ανωτέρω, σελ. 49 επ.).

Ειδικότερα, οι δημιουργοί μπορεί να αναθέτουν σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προστασίας, που έχουν αποκλειστικά αυτόν τον σκοπό, την διαχείριση ή την προστασία ή την διαχείριση και την προστασία του περιουσιακού τους δικαιώματος ή εξουσιών που απορρέουν από αυτό. Η ανάθεση διαχείρισης των προστατευόμενων έργων, υφιστάμενων και μελλοντικών, μπορεί να γίνεται είτε με μεταβίβαση του δικαιώματος ή των σχετικών εξουσιών προς το σκοπό της διαχείρισης ή της προστασίας, είτε με παροχή πληρεξουσιότητας. Με τη σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης στον οργανισμό διαχείρισης του έργου του δημιουργού, δημιουργείται μεταξύ αυτού (δημιουργού) και του διαχειριστικού οργανισμού, η (εσωτερική) σχέση στα πλαίσια της οποίας ο οργανισμός αναλαμβάνει ως κύρια υποχρέωση και για το συμφωνημένο χρονικό διάστημα, τη διενέργεια των αναγκαίων διαχειριστικών πράξεων, νομικών και υλικών - έτσι εννοούμενες ευρύτερα όλες οι πράξεις διαχείρισης και προστασίας που αφορούν συγκεκριμένες επί μέρους εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα - αποδίδοντας τα οικονομικά οφέλη στον αναθέσαντα δημιουργό, ενώ παρεπόμενες υποχρεώσεις, που απορρέουν από τον διαχειριστικό χαρακτήρα της δράσης του, αποτελούν εκτός από την επιμέλεια και αυξημένη υποχρέωση πίστης: α) η παροχή πληροφοριών ως προς τη γενικότερη πορεία της διενεργούμενης διαχείρισης, είτε αυτοπροαίρετα είτε μετά από αίτηση του αναθέσαντα και συγκεκριμένα η παροχή πληροφοριών, που αναφέρονται στην οικονομική κατάσταση του οργανισμού, στην εσωτερική του διάρθρωση, στην πορεία της διαχειριστικής δράσης, στη διαχειριστική πορεία των έργων του ενδιαφερομένου δικαιούχου, στην έκταση της χρήσης του έργου, που είναι απαραίτητη για την εξακρίβωση της αμοιβής που κάθε δημιουργός δικαιούται ως αντάλλαγμα από την εκμετάλλευση του έργου του κ.λ.π., β) η λογοδοσία, όσον αφορά τις εισπράξεις και δαπάνες, τις παρατηρήσεις που έγιναν, περιγράφοντας με σαφήνεια το ακριβές ύψος των διαχειριστικών εξόδων με όλα τα επί μέρους κονδύλια ή τα ποσοστά παρακρατήσεων για άλλους σκοπούς, κοινωνικούς ή πολιτιστικούς, έτσι ώστε ο δημιουργός-δικαιούχος να έχει σαφή εικόνα των κρατήσεων, εξόδων και του τρόπου υπολογισμού της παρακράτησης για να δύναται να ασκήσει τον εσωτερικό έλεγχο κλπ. (Σ. Σταυρίδου "Η σύμβαση ανάθεσης Διαχείρισης στο Δίκαιο της Πνευματικής Ιδιοκτησίας", εκδ. 1999, σελ. 75 και 263)

Από την άλλη πλευρά ως κύρια υποχρέωση του δημιουργού εμφανίζεται, αφενός, η παραχώρηση της απαιτούμενης προς το σκοπό της διαχείρισης, νομική εξουσία, είτε με μεταβίβαση των σχετικών περιουσιακών δικαιωμάτων, είτε με χορήγηση αντίστοιχης πληρεξουσιότητας, και αφετέρου η καταβολή των εξόδων διαχείρισης, η οποία επιτυγχάνεται με την παρακράτηση συνήθως προκαθορισμένου ποσού από το σύνολο των εισπραττόμενων εσόδων, ενώ περαιτέρω υποχρεώσεις, απόρροια της αρχής της καλόπιστης εκπλήρωσης της σύμβασης (άρθ. 288 ΑΚ), είναι η παροχή πληροφοριών ως προς τη νομική κατάσταση των υπό διαχείριση έργων και η παράλειψη ενεργειών, που δύνανται να δυσχεράνουν ή να αναιρέσουν το έργο

του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης. (Σ. Σταυρίδου, ένθα ανωτέρω, σελ. 75 και 230)

ΙΙΙ. Η προβλεπόμενη από το Ν. 2121/93 ρύθμιση και προστασία των δημιουργών στο ένατο κεφάλαιο αυτού (άρθ. 54-58) δεν αποκλείει την παράλληλη ενεργοποίηση των κανόνων του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, εφόσον πληρούνται οι όροι προς τούτο, και ειδικότερα, δεν αποκλείει την εφαρμογή του κανόνα του άρθρου 2 του Ν. 703/77, το οποίο ως μια ειδική εκδήλωση της γενικής απαγόρευσης καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος (αρθ. 281 ΑΚ) απαγορεύει την κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης μιάς επιχείρησης στην σχετική αγορά. (Σ. Σταυρίδου, ένθα ανωτέρω, σελ.283 και 287)

Κατά συνέπεια η ανωτέρω υπό κρίση καταγγελία, υποβληθείσα σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ.1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις προπαρατεθείσες διατάξεις και πρέπει να ερευνηθεί για την ουσιαστική βασιμότητα των λόγων αυτής.

Αν υπάρχει κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης, τούτο θα αναζητηθεί και θα κριθεί αν αυτή δυνάμει του καταστατικού του ή των συμβάσεων, που συνάπτει με τους δημιουργούς (μέλη του) και τους χρήστες, επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα σε αυτούς ή σε τρίτους, μη δίκαιους όρους συναλλαγής κατά την εκμετάλλευση των έργων, των οποίων ανατέθηκε σ΄ αυτή η προστασία και γενικά αν επιβάλλει μέσα στο χώρο της πολιτιστικής αγοράς μεθόδους και συμπεριφορές που περιορίζουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι οι ΟΣΔ., όπως είναι και η ΑΕΠΙ, σε όλη την πορεία τους έχουν την τάση να δεσμεύσουν σε μεγάλη έκταση τα μέλη τους, περιλαμβάνοντας - πολλές φορές - στο καταστατικό τους και στη σύμβαση ανάθεσης όρους που συνιστούν υπέρμετρη δέσμευση των δημιουργών (και των χρηστών) και ως εκ τούτου κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης τους. Τούτο μπορεί να συμβεί όταν τίθεται όρος, σύμφωνα με τον οποίο κωλύεται ή καθίσταται αδύνατη η αποχώρηση μέλους από τον ΟΣΔ, επιβάλλονται κυρώσεις σε εκείνον που θα μετάσχει σε άλλο ΟΣΔ, καθίσταται σχεδόν αδύνατη η άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης, καθορίζεται μη εύλογο ή δυσανάλογο το ύψος παρακρατήσεων από τον Συλλογικό Οργανισμό, παραιτούνται τα μέλη του δικαιώματος τους να ζητήσουν προστασία με ασφαλιστικά μέτρα κ.λ.π.

Καταχρηστικότητα δυνατόν να υφίσταται, ακόμη, στην άρνηση, εφόσον δεν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ανάληψης της διαχείρισης μέρους μόνον των περιουσιακών δικαιωμάτων των δημιουργών, στην άρνηση ενημέρωσης του δημιουργού για τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν στα πλαίσια κάποιου είδους διαφάνειας, στον τρόπο χρήσης των εισπρακτικών εσόδων με τρόπο που αντίκειται στον καταπιστευματικό χαρακτήρα της διαχείρισης, στο ύψος των διαχειριστικών εξόδων που δεν δικαιολογείται αντικειμενικά, στη διαμόρφωση των σχέσεων Οργανισμού- δημιουργών, στην αδικαιολόγητα άνιση διαμόρφωση των σχέσεων δικαιωμάτων-υποχρεώσεων των δικαιούχων μεταξύ τους, όπως αποτυπώνονται στο καταστατικό και στον κανονισμό διανομής του οργανισμού, στην άρνηση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης σε τρίτον, όταν μια τέτοια άρνηση είναι αδικαιολόγητη, ή όταν οι περιορισμοί που επιβάλλονται στους πνευματικούς δημιουργούς και χρήστες δεν καλύπτονται, ούτε δικαιολογούνται από τον επιδιωκόμενο σκοπό και το περιεχόμενο του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας. Η εφαρμογή του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού ελέγχοντας την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης στη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν θίγει, ούτε μπορεί να θίξει την ουσία ή το ειδικό περιεχόμενο ή τη βασική λειτουργία των δικαιωμάτων αυτών. (Σ. Σταυρίδου " Ο έλεγχος της δράσης των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης κατά το άρθρο 54 Ν.2121/93", Δ.Ε.Ε. 1997, σελ. 950)

Η εκτίμηση, όμως, της καταχρηστικότητας ή μη των τιθέμενων, στο καταστατικό ή στη σύμβαση, όρων και περιορισμών, γίνεται με στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων Οργανισμού-δημιουργών αλλά και με τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Ειδικότερα, για τη διαπίστωση του καταχρηστικού χαρακτήρα της απαίτησης από τον ΟΣΔ εκχώρησης του συνόλου των εξουσιών του περιουσιακού δικαιώματος των δημιουργών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αφενός η διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ του ανωτάτου ορίου ελευθερίας για τους δημιουργούς να διαθέτουν το έργο τους και της αποτελεσματικής διαχείρισης των δικαιωμάτων τους από επιχείρηση, στην οποία δεν μπορούσαν -στην πραγματικότητα- να αποφύγουν να προσχωρήσουν, αφετέρου η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων των συνόλου των δημιουργών έναντι ισχυρών επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν και διανέμουν τα έργα τους, καθόσον η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των δημιουργών προϋποθέτει ισχυρό Οργανισμό, η ισχύς του οποίου βασίζεται σε εκχώρηση των δικαιωμάτων τους κατά το αναγκαίο μέτρο που να δίνεται στη δράση του Συλλογικού Οργανισμού το απαιτούμενο μέγεθος και σημασία, τυχόν δε περιορισμοί τιθέμενοι από τον ΟΣΔ στο ανώτατο όριο ελευθερίας των δημιουργών να διαθέτουν το έργο τους δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα όρια του αναγκαίου ενόψει του σκοπού και του ρόλου των ΟΣΔ στην διαχείριση και προστασία των περιουσιακών δικαιωμάτων και των συμφερόντων του συνόλου των δημιουργών.

IV. Από τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ.1 και 2 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΚΥΑ 963/2001),προκύπτει ότι αν σε εκκρεμή, μεταξύ άλλων υπόθεση ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τρίτος-φυσικό ή νομικό πρόσωπο- έχει έννομο συμφέρον από την έκβαση της δικαζόμενης υπόθεσης, αυτός (τρίτος) έχει δικαίωμα να μετάσχει στη συζήτηση και να ακουσθεί, εφόσον: α) καταθέσει στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικό υπόμνημα και κοινοποιήσει αυτό με τη φροντίδα του πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης επί ποινή απαραδέκτου και β) δικαιολογεί, γενικώς, κατά τα εκτιθέμενα στο υπόμνημα περιστατικά, την ύπαρξη εύλογου συμφέροντος προς τον σκοπό αυτόν.

Ως έννομο συμφέρον, που δημιουργεί τη νομική αναγκαιότητα του δικαιώματος συμμετοχής (οιονεί παρέμβαση) του τρίτου στη δικαζόμενη υπόθεση, νοείται ότι υφίσταται, μεταξύ άλλων περιπτώσεων, και οσάκις το αποτέλεσμα της δικαζόμενης υπόθεσης επηρεάζει, ευμενώς ή δυσμενώς, τα δικαιώματα ή συμφέροντα του τρίτου, που αναγνωρίζονται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο και συγκεκριμένα, όταν η απόφαση που θα εκδοθεί θα αποτελέσει δεδικασμένο για τον τρίτο ή θα είναι εκτελεστή και ως προς αυτόν ή χωρίς να αποτελεί δεδικασμένο θα έχει αντανακλαστικές (ευμενείς ή δυσμενείς) συνέπειες στις έννομες σχέσεις του. Η συμμετοχή του τρίτου στη δικαζόμενη υπόθεση, μη φέρουσα το χαρακτήρα της παρέμβασης (κύριας ή πρόσθετης) του αστικού δικονομικού δικαίου, συνί-

σταται στο δικαίωμα απλώς και μόνο του τρίτου, ασκώντας το από το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος, δικαίωμά του, να καταστήσει γνωστή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την άποψή του, σ΄ ό,τι αφορά τις ευμενείς ή δυσμενείς σε βάρος του συνέπειες από την έκβαση της δικαζόμενης υπόθεσης και ειδικότερα να καταστήσει γνωστή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την απειλή επέλευσης σοβαρών συνεπειών σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του από την έκδοση της απόφασης (ατομικής διοικητικής πράξης) της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Το ενδεχόμενο της επιδίωξης του τρίτου "στην υποστήριξη ιδίων συμφερόντων" δεν προσδίδει στη συμμετοχή αυτού στη δικαζόμενη υπόθεση, το χαρακτήρα παρέμβασης (κύριας ή πρόσθετης), αφενός, λόγω του εννοιολογικού ως άνω περιεχομένου της συμμετοχής του τρίτου και αφετέρου, λόγω της κατάργησης και μη αναγνώρισης της παρέμβασης του αστικού δικονομικού δικαίου από τον (νέο) Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως εν προκειμένω, η συμμετοχή των τρίτων, στη δικαζόμενη υπόθεση φέρει το χαρακτήρα της ομοδικιακής συμμετοχής (ομοδικιακής "οιονεί παρέμβασης"), εφόσον η διαφορά επιδέχεται ενιαία ρύθμιση ή η διαφορά που ρυθμίζει η εκδιδόμενη απόφαση δεν μπορεί παρά να είναι του ιδίου περιεχομένου στην ουσία και για τους τρίτους ή από την εκδιδόμενη απόφαση παράγεται μια ιδιότυπη δεσμευτικότητα και για τους τρίτους.

Με την κατάθεση του υπομνήματος στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της συμμετοχής του τρίτου στη δικαζόμενη υπόθεση, ο τελευταίος δεν μετέχει στην έννομη σχέση της δικαζόμενης υπόθεσης (εκκρεμούς δίκης) και αφού δεν καθίσταται υποκείμενο αυτής (έννομης σχέσης της δίκης) δεν αποκτά κατά συνέπεια την ιδιότητα του διαδίκου, αλλά εξακολουθεί να είναι (παραμένει) τρίτος. Ωστόσο μετέχει της διαδικαστικής πορείας της δίκης και ειδικότερα της διαδικασίας, της οποίας είναι υποκείμενο και υπό την ιδιότητά του αυτή δύναται να ενεργεί διαδικαστικές πράξεις,(εξέταση μαρτύρων, υποβολή υπομνήματος κλπ.) και να παρίσταται με δικηγόρο, καθόσον η παράσταση αυτού με δικηγόρο δεν απαγορεύεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή από άλλη διάταξη νόμου. Δεν δύναται όμως ο τρίτος, υπό την ιδιότητα του υποκειμένου της διαδικασίας της δικαζόμενης υπόθεσης να έχει πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης, καθόσον το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης στο φάκελο της υπόθεσης, παρέχεται μόνο στα υποκείμενα της δικαζόμενης υπόθεσης, δηλαδή στα "άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη" (διαδίκους) και όχι στον τρίτο, ο οποίος δεν αποτελεί υποκείμενο της δίκης (δικαζόμενης υπόθεσης) και ως εκ τούτου "άμεσα ενδιαφερόμενο μέρος" (βλ. άρθρο 16 παρ.4 Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, άρθρο 18 παρ.3 Κανονισμού. 4064/89 του Συμβουλίου ΕΕ για τον Έλεγχο των Συγκεντρώσεων των Επιχειρήσεων και Π.Ε.Κ. Υπόθ. Τ-96/92 απόφαση 27-4-95, ΔΕΕ 1995, σελ. 611-615). Ο μετέχων στη διαδικασία τρίτος δύναται να ασκήσει το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα του φακέλου τόσο σύμφωνα με τους ορισμούς των άρθρων 5 παρ.1 του ΚΔΔ/σίας και 16 του Ν. 1599/86 και υπό τις οριζόμενες σ΄αυτά προϋποθέσεις, χωρίς να αγνοείται το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων να τηρείται το επαγγελματικό τους απόρρητο.

Η έλλειψη της ιδιότητας του τρίτου ως διαδίκου και η εξακολούθηση, όπως εκτέθηκε, της ιδιότητας αυτού ως τρίτου, παρέχει τη δυνατότητα εξέτασής του ως μάρτυρα, εφόσον βέβαια δεν εξαιρεθεί από τα ενδιαφερόμενα μέρη για το λόγο ότι έχουν έννομο συμφέρον που απορρέει από την έκβαση της δικαζόμενης υπόθεσης. Τέλος, η νομική φύση της συμμετοχής του τρίτου στη δίκη ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν δικαιολογεί και δεν απαιτεί διάταξη στην απόφαση, αφορώσα τη συμμετοχή (οιονεί παρέμβαση) του τρίτου.

Μετά τα ως άνω εκτεθέντα, η συμμετοχή των τρίτων (οιονεί παρεμβαινόντων) στην παρούσα δικαζόμενη υπόθεση: Α) Κ. Καπνίση, Κ. Μελίδη, Ν. Βαξεβανέλλη και Ε. Κουφιανάκη, παραστάντων δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Αντωνίου Αντάπαση Β) Χρ. Νικολόπουλου, Ε. Μουντάκη, Γ. Νιάρχου, Χρ.Γρατσούνη και Διον. Τζεφρόνη, παραστάντων δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Μ. Μαρίνου και Γ) Σ. Γιατρά, Ε. Γκούφα, Αλ.Χρυσοβέργη, Β.Αρχιτεκτονίδη, Ουρ.Ξυλούρη και Αθην. Μητσάκη, παραστάντων δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Κ. Μεταξόπουλου, οι οποίοι υπέβαλαν εμπρόθεσμα και σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ.2 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα υπό ημερομηνία 18-1-2001, υπομνήματά τους, με τα οποία ζητούν να μετέχουν στη δικαζόμενη υπόθεση, κατά της καθής η καταγγελία ΑΕΠΙ, διότι, ως δημιουργοί και ενεργά μέλη της, έχουν αναθέσει στην τελευταία, τη διαχείριση των περιουσιακών δικαιωμάτων τους πνευματικής ιδιοκτησίας και ως εκ τούτου έχουν έννομο συμφέρον να ακουσθούν ως άμεσα θιγόμενοι, για τους αναφερόμενους, ειδικότερα, στα υπομνήματα τους λόγους, από την παραδοχή της καταγγελίας, και την παραγόμενη, από την εκδοθησόμενη απόφαση, ιδιότυπη,- λόγω της συλλογικής διαχείρισης- δεσμευτικότητα και για αυτούς (τρίτους), είναι νόμιμη και πρέπει να ερευνηθεί η ουσιαστική βασιμότητα των ισχυρισμών τους.

V. Κατά το άρθρο 20 του Συντάγματος του 1975 "καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σε αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως ο νόμος ορίζει (παρ. 1). Το δικαίωμα της προηγουμένης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του (παρ. 2) ". Με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου του Συντάγματος θεσπίστηκαν ρητά, για πρώτη φορά σε συνταγματικό κείμενο της χώρας, δυο βασικά ατομικά δικαιώματα, που συνίστανται στη δυνατότητα κάθε πολίτη, αφενός μεν να ζητήσει την παροχή έννομης δικαστικής προστασίας και αφετέρου να αναπτύξει τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή γενικότερα τα (έννομα) συμφέροντά του στο δικαστήριο ή στα αρμόδια όργανα της διοίκησης, πριν την έκδοση της οικείας δικαστικής απόφασης ή διοικητικής πράξης ή της λήψης διοικητικού μέτρου σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του. Ειδικότερα, το δικαίωμα της προηγούμενης διοικητικής ακρόασης των ενδιαφερομένων, που προβλέπεται από την παρ.2 του ως άνω άρθρου του Συντάγματος, αποτελεί επέκταση του δικονομικού αξιώματος - που πάγια επικρατεί- "μηδένα δικάζειν ανήκουστον" και επί της διοικητικής διαδικασίας, η οποία θεσπίζεται ως ουσιώδης τύπος (διαμορφουμένου και σε "μηδένα βλάπτειν ανήκουστον"), αφορά δε αποκλειστικά τις ατομικές διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδίδονται αυτεπάγγελτα και περιέχουν ρύθμιση, η οποία συνδέεται με την υποκειμενική συμπεριφορά του ενδιαφερομένου και επιφέρει θετική βλάβη στα δικαιώματα ή (έννομα) συμφέροντά του και όχι όταν η κρί-

ση του διοικητικού οργάνου για τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων έκδοσης της (δυσμενούς) διοικητικής πράξης (βάσει δέσμιας αρμοδιότητας) στηρίζεται σε αντικειμενικά δεδομένα (ΣτΕ 2594/1977, 796/1983, 4139/1988, 259/1993, 1713/1994). Κατά τη νομολογία του ΣτΕ, η οποία έχει οριοθετήσει το πεδίο εφαρμογής της γενικής διάταξης του άρθρου 20 παρ.2 του Συντάγματος, δεν επιβάλλεται η προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου (διοικούμενου), μεταξύ άλλων περιπτώσεων α) όταν πρόκειται για προπαρασκευαστικές πράξεις των ατομικών διοικητικών πράξεων (ΣτΕ 2667/ 1982, Ε. Σπηλιωτόπουλος Εγχειρ. Διοικ. Δικαίου, έκδοση 2001, παρ. 159 σημ. 16) και β) όταν ο διοικούμενος αναπτύξει τις απόψεις του με υπόμνημα (ΣτΕ 1226/75, 2383/76 κλ.π).

Εξάλλου, το άρθρο 17 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ο οποίος εκδόθηκε κατά το άρθρο 8 παρ. 10 του Ν. 703/77, ορίζει στην παρ.2 ότι η συζήτηση κάθε υπόθεσης αρχίζει με την εκφώνησή της , στην παρ.3 εδ. α' και β' ότι μετά την εκφώνηση το λόγο λαμβάνει ο Γενικός Εισηγητής, ο οποίος επικουρούμενος από τους εισηγητές της υπόθεσης, αναπτύσσει συνοπτικά την εισήγησή του. Η εισήγηση περιλαμβάνει έκθεση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, νομική εκτίμηση και πρότασεις και στην παρ. 4 ορίζεται ότι μετά την κατά την παρ. 3 εισήγηση, τα μέρη λαμβάνουν το λόγο με τη σειρά που ορίζει ο πρόεδρος. Το μέρος κατά του οποίου κινήθηκε η ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία, δικαιούται να λάβει τελευταίο το λόγο. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι η Εισήγηση (πρόταση) της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία είναι αποτέλεσμα προηγούμενης έρευνας αυτής και συλλογής στοιχείων (βλ. άρθρο 16 Κανονισμού, 25 επ. Ν. 703/77), για να κριθεί κατά πόσο η αποδιδόμενη στα ενδιαφερόμενα μέρη παράβαση του Ν. 703/77 είναι παράνομη ή όχι, περιλαμβάνει ως περιεχόμενο αυτής: α) έκθεση των πραγματικών περιστατικών, τα οποία προέκυψαν από την έρευνα της Γραμματείας και την προσκόμιση από τα ενδιαφερόμενα μέρη (διαδίκους) στοιχείων, βάσει των οποίων η Επιτροπή Ανταγωνισμού εκδίδει την έχουσα χαρακτήρα ατομικής διοικητικής πράξης απόφασή της, με την οποία κρίνει αν η φερόμενη παράβαση είναι σύμφωνη ή όχι με τις διατάξεις του Ν. 703/77, β) νομική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, που προέκυψαν από την διερεύνηση της υπόθεσης, υπό την έννοια του κατά πόσον αυτά (πραγματικά περιστατικά) θεμελιώνονται στις διατάξεις του νόμου και γ) προτάσεις. Αυτές (προτάσεις θετικές ή αρνητικές) αναφέρονται στη μετ' εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, ουσιαστική βασιμότητα ή όχι της παράβασης καθώς και στην επιβολή ή όχι των προβλεπομένων από το νόμο προστίμων και λοιπών κυρώσεων σε βάρος των παραβατών.

Κατά το (προπαρασκευαστικό) στάδιο της διερεύνησης από τη Γραμματεία της υπόθεσης και τη συλλογή των στοιχείων και μέχρι την εισαγωγή της υπόθεσης στην Επιτροπή για συζήτηση και εκδίκαση αυτής, δεν ανακύπτει υποχρέωση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερομένων μερών. Και τούτο, διότι η εισήγηση (πρόταση) της Γραμματείας έχει χαρακτήρα προπαρασκευαστικό- συμβουλευτικό- και μη δεσμευτικό για την Επιτροπή, όσον αφορά την έκδοση της απόφασής της. Ως πρόταση απλή και μη δεσμευτική και προβλεπόμενη πριν από την ενέργεια του Οργάνου (Επιτροπής Ανταγωνισμού), που έχει αποφασιστική αρμοδιότητα για την έκδοση της σχετικής διοικητικής πράξης (απόφασης), η εισήγηση της Γραμματείας δεν είναι εκτελεστή διοικητική ενέργεια ή διοικητικό μέτρο, επιβαρυντικό για τα δικαιώματα ή συμφέροντα των ενδιαφερομένων, υπό την έννοια της θετικής βλάβης αυτών, η οποία (θετική βλάβη) επέρχεται μόνο με την έκδοση της δυσμενούς διοικητικής πράξης, δηλαδή της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της δικαζόμενης στη συνέχεια, υπόθεσης κατά τη συζήτηση της οποίας τα μεν ενδιαφερόμενα μέρη, καλούμενα στη συζήτηση (βλ. άρθρο 10 παρ.2, 3 και 4 Κανονισμού) έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν προφορικά και γραπτά (με υπομνήματα) τις απόψεις τους και να αποδείξουν τους ισχυρισμούς τους με τα επιτρεπόμενα αποδεικτικά μέσα, η δε Επιτροπή Ανταγωνισμού να κρίνει, ως έχουσα πλήρη δικαιοδοσία και αποφασιστική αρμοδιότητα, για όλα τα ζητήματα, ουσιαστικά και νομικά, που ανακύπτουν αναφορικά με τη δικαζόμενη συγκεκριμένη υπόθεση και να διαμορφώσει την κρίση της βάσει των αντικειμενικών στοιχείων του φακέλου. Δύναται, μάλιστα, η Επιτροπή εκτιμώντας και αξιολογώντας τα συλλεγέντα από τη Γραμματεία αποδεικτικά στοιχεία να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (συμπέρασμα) από εκείνο που εισηγείται - προτείνει- η Γραμματεία και όσον αφορά, ειδικότερα, το προτεινόμενο από αυτή πρόστιμο να μην επιβάλει τούτο ή να επιβάλει μικρότερο ή μεγαλύτερο.

Γίνεται, εξάλλου, δεκτό ότι όταν με την έκδοση μιας διοικητικής πράξης (όπως είναι η απόφαση της Ε.Α) από το όργανο που έχει αποφασιστική αρμοδιότητα για την έκδοση αυτής, απαιτείται προηγούμενη απλή πρόταση (εισήγηση) και η πρόταση αποφαίνεται για θέμα που δεν ανήκει στην αρμοδιότητα του οργάνου που προτείνει, τούτο δεν επηρεάζει την νομιμότητα της πράξης του οργάνου που αποφασίζει (βλ. ΣτΕ 4940/95, Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρ. Διοικητ. Δικ., παρ.135 σημ. 9).

Τέλος, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι ανεξάρτητη αρχή, τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους (άρθρο 1 Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης Επιτροπής Ανταγωνισμού) και η εισήγηση της Γραμματείας δεν δύναται να επηρεάσει την κρίση τους και συνακόλουθα την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως συλλογικού και ανεξάρτητου οργάνου. Ενόψει των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί, που οι μετέχοντες (οιονεί παρεμβαίνοντες) στη δικαζόμενη υπόθεση τρίτοι: Α) Κ. Καπνίσης, Κ. Μελίδης, Ν. Βαξεβανέλλης και Ε. Κουφιανάκης, παραστάντες δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Αντ. Αντάπαση Β) Χρ. Νικολόπουλος, Ε. Μουντάκης, Γ. Νιάρχος, Χρ. Γρατσούνης και Διον. Τζεφρόνης, παραστάντες δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου Μ. Μαρίνου και Γ) Σ.Γιατράς, Ε.Γκούφας, Αλ. Χρυσοβέργης, Β. Αρχιτεκτονίδης, Ουρ. Ξυλούρη, Αθην. Μητσάκη, παραστάντες δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους Κ. Μεταξόπουλου, με τους οποίους αυτοί αρνούμενοι τη βασιμότητα της καταγγελίας, ισχυρίζονται ότι: α) δεν υπάρχει σαφής νομοθετική ρύθμιση που να παρέχει στη Γραμματεία την εξουσία να προτείνει ορισμένου ύψους πρόστιμο β) η πρόταση του προστίμου δεσμεύει ανεπίτρεπτα την αποκλειστική, στο σημείο αυτό, αρμοδιότητα της Επιτροπής και επηρεάζει, έστω και κατά τρόπο μη διακριτό, την ανεξαρτησία και κατ΄επέκταση την αμεροληψία των μελών της Επιτροπής και γ) δεν εκλήθησαν να ακουσθούν αυτοί και η καθής η καταγγελία (καταγγελλόμενη) σε βάρος της οποίας προτείνεται η επιβολή προστίμου, είναι, κατά τα εκτιθέμενα στη νομική σκέψη, απορρι-

πτέοι ως αβάσιμοι και ειδικότερα, όσον αφορά τον υπό στοιχείο γ΄ ισχυρισμό, διότι, τόσο οι συμμετέχοντες τρίτοι, όσο και η καθής η καταγγελία ΑΕΠΙ, μετά την παράστασή τους κατά την επ΄ ακροατηρίου συζήτηση της υπόθεσης και την προφορική ανάπτυξη κατ΄ αυτήν των απόψεών τους, υπέβαλαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και πολυσέλιδα υπομνήματα στα οποία "πλήρως και εν εκτάσει" εκθέτουν και αναπτύσσουν τους υπερασπιστικούς τους ισχυρισμούς, ώστε να μην θεμελιώνεται σύμφωνα με τη θεωρία και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας, η καταστρατήγηση του προβαλλόμενου δικαιώματός τους, που προβλέπεται από το άρθρο 20 παρ.2 του Συντάγματος.

Περαιτέρω, από το άρθρο 54 του Ν. 2121/93 περί πνευματικής ιδιοκτησίας προκύπτει, ότι η αποφασιστική αρμοδιότητα ως προς τη δράση ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ανήκει στον Υπουργό Πολιτισμού, ο οποίος σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης του νόμου ή του κανονισμού, επιβάλλει κυρώσεις, οι οποίες κλιμακώνονται από απλές προειδοποιήσεις σε επιβολή διοικητικών προστίμων, φτάνοντας μέχρι την προσωρινή ή οριστική άρση της έγκρισης λειτουργίας του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης. Στο έργο της άσκησης εποπτείας στη δράση του διαχειριστικού Οργανισμού γνωμοδοτικό-συμβουλευτικό ρόλο διαδραματίζει και ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ), ο οποίος σύμφωνα με το άρθρ. 2 στοιχ.β' του Π.Δ. 311/94 (καταστατικό του ΟΠΙ) έχει ως έργο την μέριμνα για την εφαρμογή του νόμου 2121/93 και ειδικότερα την υποβολή εισήγησης ανά εξάμηνο προς το Υπουργείο Πολιτισμού για θέματα που αφορούν την εποπτεία των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης. Τούτο, όμως, δεν σημαίνει ότι αποκλείεται, παράλληλα με τον ειδικό έλεγχο που επιβάλλει η ως άνω διάταξη να συντρέχουν στο πρόσωπο ενός Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης οι όροι επιβολής του σε έλεγχο, τον οποίο υποχρεώνουν άλλες διατάξεις νόμου με διαφορετικούς προστατευτικούς στόχους από εκείνον που διαπνέει το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας. Έτσι, με την παραδοχή ότι ο δημιουργός ως προς την οικονομική εκμετάλλευση του έργου του θεωρείται επιχειρηματίας μπορεί το αρμόδιο διοικητικό όργανο, εν προκειμένω η Επιτροπή Ανταγωνισμού, να επιληφθεί και να εξετάσει στη συγκεκριμένη περίπτωση, που θα τεθεί υπόψη της, τη συμπεριφορά ενός Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης από απόψεως του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, όταν η συμπεριφορά του συνιστά κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης (άρθρ. 2 Ν. 703/77). Η σχέση δε μεταξύ των διοικητικών αυτών μορφών ελέγχου που προβλέπουν τα δύο νομικά συστήματα, δηλ. του Ν. 2121/93 και του Ν. 703/77, δεν είναι σχέση νόμου ειδικού προς γενικό, δεδομένου ότι ο έλεγχος βάσει των άρθρων 54-57 του Ν. 2121/93 περιορίζεται στο πεδίο του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας και άμεσος σκοπός του ελέγχου που επιβάλλει είναι η διασφάλιση της σύννομης συμπεριφοράς του οργανισμού και ο αποκλεισμός του κινδύνου καταχρήσεων για όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές. Αντίθετα, ο σκοπός του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού είναι η λειτουργία της οικονομίας της αγοράς με την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού. Συνεπώς, ο ισχυρισμός των μετεχόντων στη δίκη ως άνω τρίτων, ότι οι προστατευτικές διατάξεις του Ν. 2121/93 των συμφερόντων των δημιουργών ως ειδικότερες σε σχέση με τις διατάξεις του Ν. 703/77, αποκλείουν την εφαρμογή του τελευταίου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. (Σ. Σταυρίδου, ένθα ανωτέρω, Δ.Ε.Ε. 1997, σελ. 952-953)

VI. Επί των λόγων της καταγγελίας

Προκειμένου ένας πνευματικός δημιουργός (ο στιχουργός ή ο συνθέτης) να εκμεταλλευθεί το περιουσιακό του δικαίωμα, έχει δύο εναλλακτικές λύσεις:

1) Την ατομική προστασία-διαχείριση, περίπτωση κατά την οποία μπορεί απευθείας ο δημιουργός να διεκδικήσει από τους χρήστες αμοιβή για τη χρήση του έργου του. Αυτού του είδους η διαχείριση είναι πρακτικώς δύσκολη έως ουσιαστικώς ανέφικτη όσον αφορά τα εκτελεστικά δικαιώματα.

2) Την ανάθεση της διαχείρισης και προστασίας του περιουσιακού δικαιώματος σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, όπως εν προκειμένω η ΑΕΠΙ, οι οποίοι διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή προς το σκοπό αυτό.

Α. Η ΑΕΠΙ και η θέση της στη σχετική αγορά

Η ΑΕΠΙ με έδρα το Μαρούσι, ιδρύθηκε το 1930 με την υπ΄αριθμ. 1047/1930 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4 παρ.1 του κωδικοποιημένου καταστατικού της (10-3-2000), σκοπός της είναι εκτός των άλλων, η διαχείριση, προστασία ή διαχείριση και προστασία του περιουσιακού δικαιώματος και των εξουσιών που απορρέουν από αυτό των πνευματικών δημιουργών κάθε κατηγορίας και των δικαιούχων των συγγενικών δικαιωμάτων γενικά. Μετά την έκδοση του νόμου 2121/93 περί πνευματικής ιδιοκτησίας, εγκρίθηκε η λειτουργία της ΑΕΠΙ, με την υπ' αριθ. 9485/16-10-97 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ως οργανισμού συλλογικής διαχείρισης και προστασίας του περιουσιακού δικαιώματος μόνον των δημιουργών μουσικών έργων (μουσικοσυνθέτες, στιχουργοί). Συνεπώς, η ΑΕΠΙ ασχολείται με την είσπραξη και απόδοση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των δημιουργών-μελών της, στην καταβολή των οποίων ενέχονται όσοι εκμεταλλεύονται τα μουσικά έργα που περιλαμβάνονται στο ρεπερτόριο της.

Το ρεπερτόριο της ΑΕΠΙ αποτελείται όχι μόνο από τα έργα των μελών της, που είναι το σύνολο σχεδόν των ελλήνων δημιουργών και ανέρχεται σε 7.628 (1.585 συνθέτες, 2.222 συγγραφείς, 2.614 συνθέτες-συγγραφείς, 71 εκδότες και 1.136 κληρονόμοι) αλλά και από τα έργα του ρεπερτορίου των αλλοδαπών οργανισμών, που την εξουσιοδοτούν με συμβάσεις αμοιβαίας αντιπροσώπευσης, να τις εκπροσωπεί στη χώρα μας.

Η κατ' αντικείμενο σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως, λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σ΄ αυτές.

Στην υπό εξέταση περίπτωση σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται η Ελληνική Επικράτεια ενώ κατ' αντικείμενο σχετική αγορά η αγορά διαχείρισης των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (στιχουργών και συνθετών) επί των μουσικών έργων τους (βλ. απόφαση Επιτροπής Ανταγωνισμού 59/93). Μολονότι η συνεργασία με αλλοδαπό ΟΣΔ είναι θεωρητικά δυνατή οι ιδιορρυθμίες του κάθε ΟΣΔ σε συνδυασμό με τις γλωσσικές διαφορές καθιστούν τη συνεργασία αυτή ουσιαστικά μη εναλλάξιμη προς τη συ-

νεργασία προς τον ημεδαπό ΟΣΔ (βλ. την απόφαση 71/224/ΕΟΚ "GEMA I" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Επίσημη Εφημερίδα 1971 L134/15 υπό C, στην οποία αναλύονται τα μειονεκτήματα που συνδέονται με τη συμμετοχή αλλοδαπών δημιουργών στη GEMA).

Στην σχετική αγορά η ΑΕΠΙ εκπροσωπεί, όπως προαναφέρθηκε, το σύνολο σχεδόν των ελλήνων πνευματικών δημιουργών (στιχουργών, συνθετών) καθώς και τους αλλοδαπούς οργανισμούς διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων για τα έργα που εκτελούνται στην Ελλάδα Κατά δήλωσή της, το μερίδιο που κατέχει στην ανωτέρω σχετική αγορά ανέρχεται σε 95% περίπου.

Εκτός από την ΑΕΠΙ, ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δραστηριοποιείται και μόνο για την είσπραξη μηχανικών δικαιωμάτων, το σωματείο με την επωνυμία "ΕΝΩΣΗ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΩΝ-ΣΤΙΧΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ" (ΕΜΣΕ), το οποίο ιδρύθηκε το 1971 και αριθμεί περί τα 400-500 μέλη περίπου.

Μικρός αριθμός πνευματικών δημιουργών έχει αναθέσει τη διαχείριση του περιουσιακού του δικαιώματος σε αλλοδαπούς οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης ή δεν έχει αναθέσει σε κανέναν οργανισμό, αλλά διαχειρίζεται μόνος του τα πνευματικά του δικαιώματα.

Συνεπώς, η ΑΕΠΙ ως ουσιαστικά ο μοναδικός οργανισμός συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (στιχουργών και συνθετών) επί των έργων τους είναι αναμφίβολο ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά. Αυτό είναι σαφές τόσο στην υποαγορά της είσπραξης εκτελεστικών δικαιωμάτων, όπου η ΑΕΠΙ αποτελεί στην πραγματικότητα τον μοναδικό εισπρακτικό φορέα των μουσικών δημιουργών όσο και στην υποαγορά των μηχανικών δικαιωμάτων, όπου η ΕΜΣΕ δεν έχει ουσιαστική δραστηριότητα, υπό την έννοια ότι ούτε επί τη βάσει του αριθμού των μελών της ούτε επί τη βάσει του τρόπου λειτουργίας της αποτελεί σοβαρό ανταγωνιστή. Οι διαπιστώσεις αυτές κατ' ουσίαν επιβεβαιώνονται από την ίδια την ΑΕΠΙ στο από 5.11.2002 υπόμνημά της προς την Επιτροπή.

Β. Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων

Οι δημιουργοί που επιλέγουν να αναθέσουν τη διαχείριση και προστασία των πνευματικών τους δικαιωμάτων στην ΑΕΠΙ, συνάπτουν με αυτήν σύμβαση, με την οποία αναθέτουν για τρία (3) έτη στην ΑΕΠΙ τη διαχείριση των εκτελεστικών και των μηχανικών δικαιωμάτων τους εκχωρώντας απεριόριστα και αμετάκλητα σε αυτήν το σύνολο των εξουσιών που απορρέουν από το περιουσιακό τους δικαίωμα, η δε ΑΕΠΙ αναλαμβάνει την υποχρέωση να εισπράττει από τους χρήστες αμοιβή για το μουσικό ρεπερτόριο που αυτή εκπροσωπεί και να καταβάλει στους δικαιούχους-δημιουργούς τα εισπραχθέντα από τους χρήστες δικαιώματα μετά την αφαίρεση της συμφωνηθείσας αμοιβής της ΑΕΠΙ ανάλογα με το είδος του δικαιώματος ή του χρήστη αυτού.

Ειδικότερα, η παραπάνω σύμβαση που συνάπτει η ΑΕΠΙ με τους δημιουργούς, η οποία σημειωτέον έχει συνταχθεί από της ιδρύσεως της και έκτοτε δεν έχει τροποποιηθεί ή αναμορφωθεί, προβλέπει μεταξύ των άλλων ότι: "ο .....συγγράψας ή συνθέσας κατά το παρελθόν και μέλλων να συγγράψη ή συνθέση διάφορα έργα ή μουσικά τεμάχια ή ποιήματα, εκχωρεί και μεταβιβάζει δια του παρόντος απεριορίστως και αμετακλήτως εις την ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ (...) ήτις και αποδέχεται, δια την Ελλάδα και τα Ξένα Κράτη, το αποκλειστικόν και απόλυτον δικαίωμα της εκμεταλλεύσεως της Πνευματικής Ιδιοκτησίας αυτού, όσον αφορά την πάσης φύσεως μηχανικήν αυτής αναπαραγωγήν αφ' ενός και αφ' ετέρου την εκτέλεσιν αυτής και δη εκχωρεί εις την ΕΤΑΙΡΙΑΝ το αποκλειστικόν και απόλυτον δικαίωμα του να αναπαραγάγη ή να χορηγή αδείας προς αναπαραγωγή δι' όλων των μηχανικών μουσικών οργάνων γνωστών,....καθώς και το δικαίωμα του επιτρέπειν ή απαγορεύειν την χρησιμοποίησιν δια των εν λόγω μέσων, ως και να εκτελή, να διαθέτη προς εκτέλεση, να χορηγή αδείας ή να απαγορεύη την δημοσία εκτέλεσιν υπό οιανδήποτε μορφήν και δι' οιουδήποτε μέσου....".

Με βάση τη σύμβαση ανάθεσης η ΑΕΠΙ εισπράττει για λογαριασμό των δημιουργών και τους αποδίδει τα παρακάτω δικαιώματα (οικονομικά οφέλη της εκμετάλλευσης) :

(α) Εκτελεστικά: Τα εν λόγω δικαιώματα απορρέουν από τη δημόσια εκτέλεση του έργου, είτε αυτή γίνεται δια ζωντανής μουσικής σε κέντρα διασκέδασης, συναυλίες κ.λ.π είτε δια μουσικής εκτελούμενης με μηχανικά μέσα σε ξενοδοχεία, κινηματογράφους, μπαρ, ντίσκο, εργοστάσια, αεροδρόμια κ.λ.π. είτε γίνεται δια μετάδοσης από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

(β) Μηχανικά: Τα εν λόγω δικαιώματα απορρέουν από την εγγραφή, αναπαραγωγή και θέση σε κυκλοφορία ενός έργου σε υλικούς φορείς ήχου ή ήχου και εικόνας, όπως σε δίσκους, κόμπακτ δίσκους (cd), κασέτες, βιντεοκασέτες κ.λ.π. Τα δικαιώματα αυτά εισπράττει η ΑΕΠΙ από τους χρήστες-δισκογραφικές εταιρείες, μέλη ή μη της ΕΕΠΗ (Ένωση Ελλήνων Παραγωγών Ηχογραφημάτων), οι οποίοι έχουν συνάψει με την ΑΕΠΙ την τυποποιημένη σύμβαση BIEM/IFPI για τη φωνογραφική βιομηχανία, οι όροι της οποίας καθορίζουν το χρόνο και τρόπο καταβολής των δικαιωμάτων, καθώς και το ύψος αυτών, το οποίο υπολογίζεται ποσοστιαία, επί της χονδρικής τιμής πωλήσεως των δίσκων, όπως αυτή διαμορφώνεται κάθε φορά από τις δισκογραφικές εταιρείες και ανέρχεται σε ποσοστό 11%. Όσες δισκογραφικές εταιρείες δεν έχουν συνάψει την ανωτέρω τυποποιημένη σύμβαση, προσκομίζουν στην ΑΕΠΙ τα απαραίτητα στοιχεία τεκμηρίωσης και παραγωγής δίσκων και το ύψος των οφειλόμενων δικαιωμάτων, ανέρχεται στο ίδιο ποσοστό (11%) με τις ανωτέρω εταιρίες οι οποίες έχουν συνάψει την τυποποιημένη σύμβαση.

Για τους δημιουργούς που δεν έχουν συμβληθεί με την ΑΕΠΙ και διαχειρίζονται μόνοι τους τα μηχανικά δικαιώματα, το ποσοστό αμοιβής τους είναι ιδίου ύψους με αυτό που έχει συμφωνηθεί μεταξύ ΑΕΠΙ και ΕΕΠΗ.

VII. Επί του πρώτου λόγου καταγγελίας

Α. Ο πρώτος λόγος καταγγελίας αφορά τον όρο της σύμβασης για υποχρεωτική συνολική ανάθεση της διαχείρισης των εκτελεστικών και των μηχανικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Κατά τους καταγγέλοντες ο όρος αυτός, επί τη βάσει του οποίου η ΑΕΠΙ αρνείται να δεχθεί την διάσπαση των μορφών εκμεταλλεύσεως των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών, αποτελεί μη εύλογο όρο συναλλαγής και συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της ΑΕΠΙ σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. α' Ν. 703/77.

Συγκεκριμένα ο εκ των καταγγελόντων μουσικοσυνθέτης Σταύρος Ξαρχάκος με επιστολή που απέστειλε στην ΑΕΠΙ την 23-6-1994, ζητούσε να ενημερωθεί από την ΑΕΠΙ "αν οι όροι που περιέχονται στη σύμβαση είναι διαπραγματεύσιμοι, ειδικότερα ... αν είναι δυνατή η ανάθεση της διαχείρισης μέρους μόνο των δικαιωμάτων (π.χ. μόνο των εκτελεστικών ή μόνο των μηχανικών) " η δοθείσα δε από την ΑΕΠΙ απάντηση στις 29-7-1994, ήταν ότι "...οι περιεχόμενοι

στην προκειμένη σύμβαση όροι είναι αδιαπραγμάτευτοι και είναι οι αυτοί για όλα τα μέλη της, ώστε να επιτυγχάνεται το ενιαίο και ομοιόμορφο τόσο της προστασίας όσο και της εκμετάλλευσης του έργου όλων των μελών της", επικαλουμένη δηλαδή την αρχή της ίσης μεταχείρισης της προς όλους τους δημιουργούς.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα δικαιώματα των δημιουργών από τις πωλήσεις δίσκων/cd, μολονότι προέκυψε ότι η ΑΕΠΙ συχνά έγινε αποδέκτης ερωτημάτων/αιτημάτων για τη δυνατότητα διαχείρισής τους από δημιουργούς ατομικώς, δεν έχει συναινέσει σε τέτοιο μερισμό σε καμμιά περίπτωση μέχρι σήμερα. Ρητά ή σιωπηρά, άμεσα ή έμμεσα η ΑΕΠΙ παγίως αρνείται την είσπραξη των δικαιωμάτων μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης ως διακριτή εξουσία του δημιουργού, η οποία μπορεί να γίνει αντικείμενο χωριστής εκμετάλλευσης από αυτόν.

Προκειμένου να αιτιολογήσει την εξάρτηση της σύναψης της ανωτέρω σύμβασης από την ανάθεση σε αυτήν της διαχείρισης του συνόλου των δικαιωμάτων του δημιουργού η ΑΕΠΙ ισχυρίσθηκε ότι η συνολική διαχείριση αποβλέπει σε προστασία των συμφερόντων του δημιουργού από επιχειρήσεις ισχυρών οικονομικών συμφερόντων, ιδίως δισκογραφικών εταιριών, οι οποίες έχουν συστήσει θυγατρικές εκδοτικές εταιρίες, με τις οποίες συμβάλλονται οι δημιουργοί για την προώθηση των έργων τους. Υπ' αυτήν την έννοια η ΑΕΠΙ θεωρεί ότι, εάν συναινούσε στη διάσπαση της διαχείρισης, οι παραπάνω εταιρίες θα αξίωναν από το δημιουργό, προκειμένου να αναλάβουν την προώθηση του έργου του, την εκχώρηση σε αυτές των μηχανικών του δικαιωμάτων, τα οποία, όμως, ως θυγατρικές δισκογραφικών εταιριών, θα διαχειρίζονταν σε βάρος των δημιουργών και, ως εκ τούτου, η εν λόγω διαχείριση θα σήμαινε μείωση των εισοδημάτων, ιδίως των μη διασήμων δημιουργών.

Η ΑΕΠΙ ισχυρίσθηκε, επίσης, ότι ο διαχωρισμός μηχανικών και εκτελεστικών δικαιωμάτων είναι συχνά ανέφικτος και καθιστά κατ' επέκταση ανέφικτη τη χωριστή διαχείρισή τους και την όλη διαχείριση οικονομικά αναποτελεσματική. Τέλος, κατά την ΑΕΠΙ, η ατομική διαχείριση των μηχανικών δικαιωμάτων θα προσέκρουε σε δυσχέρειες αδειοδότησης και τεκμηρίωσης, οι οποίες θα είχαν αρνητικές συνέπειες στην είσπραξη των εκτελεστικών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, αν οι δισκογραφικές επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν άδεια από την ΑΕΠΙ για την ηχογράφηση και διάθεση υλικών φορέων των πνευματικών δημιουργημάτων, η ΑΕΠΙ δεν θα γνωρίζει ποιο είναι το ηχογραφημένο έργο του κάθε δημιουργού, ώστε να εισπράττει γι' αυτόν τα αναλογούντα εκτελεστικά δικαιώματα.

Γενικότερα, η ΑΕΠΙ υποστηρίζει ότι ο διαχωρισμός στη διαχείριση των δικαιωμάτων θα πλήξει τον ίδιο τον θεσμό της συλλογικής διαχείρισης και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του στην πράξη.

Β. Το εύλογο ή μη της άρνησης ενός ΟΣΔ να αναλάβει τη διαχείριση μερικών μόνον εξουσιών του περιουσιακού τους δικαιώματος έχει από ετών απασχολήσει τα όργανα εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού.

Το πλαίσιο για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στη σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων σε ΟΣΔ περιγράφεται σε απόφαση του ΔΕΚ ήδη από το 1974. Πράγματι το Δικαστήριο στην απόφαση "BRT/SABAM και FONIOR" (υπόθεση C-127/73, Συλλογή 1974, 159 επ.) διευκρινίζει ότι για να κριθεί κατά πόσο οι όροι που προβλέπονται στο καταστατικό ενός ΟΣΔ ή στις συμβάσεις που αυτός συνάπτει με τα μέλη του είναι καταχρηστικοί, απαιτείται "να ληφθούν υπόψη όλα τα προκείμενα ενδιαφέροντα κατά τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ του ανωτάτου ορίου ελευθερίας για τους δημιουργούς, συνθέτες και εκδότες να διαθέτουν το έργο τους και της αποτελεσματικής διαχειρίσεως των δικαιωμάτων τουςαπό επιχείρηση στην οποία δεν μπορούν στην πραγματικότητα να αποφύγουν να προσχωρήσουν" (σκέψη αρ. 8).

Αποφασιστικής σημασίας για την κρίση αυτή είναι η αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με το ΔΕΚ "η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων τους προυποθέτει ότι η ένωση απολαύει θέσεως βασιζομένης σε εκχώρηση υπέρ αυτής από τους δημιουργούς εταίρους, των δικαιωμάτων τους κατά το αναγκαίο μέτρο, ώστε να δοθεί στη δράση της το απαιτούμενο μέγεθος και η απαιτούμενη σημασία" (σκέψη αρ. 10). Επομένως, "η υποχρεωτική εκχώρηση του συνόλου των δικαιωμάτων του δημιουργού, παρόντων και μελλοντικών, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάμεσά τους μεταξύ των διαφόρων γενικά αναγνωρισμένων μορφών χρησιμοποιήσεώς, μπορεί να εμφανίζεται ως μη δίκαιη συναλλαγή" (σκέψη αρ. 12). Με τις σκέψεις αυτές το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι καταχρηστική εκμετάλλευση κατά την έννοια του άρθρου 86 ΣυνθΕΚ (ήδη άρθρου 81 ΕΚ) "μπορεί να συνιστά το γεγονός ότι επιχείρηση, επιφορτισμένη με την εκμετάλλευση δικαιωμάτων του δημιουργού, η οποία κατέχει δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια του άρθρου 86, επιβάλλει στα μέλη της υποχρεώσεις όχι απαραίτητες για την πραγμάτωση του κοινωνικού της σκοπού και οι οποίες παρεμβάλλουν έτσι αδίκως εμπόδια στην ελευθερία του μέλους κατά την άσκηση του δικαιώματός του δημιουργού" (σκέψη αρ. 15).

Στο ίδιο πνεύμα ήταν και η απόφαση του ΔΕΚ στην υπόθεση Tournier (υπόθεση 395/87, Συλλογή 1989, 2521), στην οποία έγινε δεκτό ότι "οι εταιρίες διαχειρίσεως επιδιώκουν νόμιμο σκοπό όταν προσπαθούν να διαφυλάξουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μελών τους έναντι των χρηστών εγγεγραμμένης μουσικής. Οι σχετικές συμβάσεις που συνάπτονται με τους χρήστες δεν μπορεί να θεωρηθούν ως περιοριστικές του ανταγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 85, παρά μόνον αν η επίμαχη πρακτική υπερβαίνει τα όρια του αναγκαίου για την επίτευξη του σκοπού αυτού" (σκέψη 31).

Ειδικότερα, με το ζήτημα της συνολικής ανάθεσης των δικαιωμάτων στον ΟΣΔ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασχολήθηκε για πρώτη φορά στην προαναφερθείσα υπόθεση "GEMA I". Η Επιτροπή έκρινε ότι είναι αντίθετος προς την απαγόρευση του άρθρου 86 ΣυνθΕΚ ο περιορισμός που επιβαλλόταν στα μέλη της GEMA να αποφασίζουν ελεύθερα, αν με τακτική καταγγελία στο τέλος κάθε έτους της εξαετούς σύμβασης ανάθεσης θα αποσύρουν μεμονωμένες κατηγορίες δικαιωμάτων από τη διαχείριση της GEMA, χωρίς να χάσουν την ιδιότητα του μέλους. Παράλληλα η Επιτροπή διέκρινε τις εξής κατηγορίες του περιουσιακού δικαιώματος του δημιουργού:

α) το γενικό εκτελεστικό δικαίωμα,

β) το δικαίωμα μετάδοσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της αναμετάδοσης,

γ) το δικαίωμα κινηματογραφικής προβολής,

δ) το δικαίωμα μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της αναμετάδοσης,

ε) το δικαίωμα κινηματογραφικής παραγωγής,

στ) το δικαίωμα παραγωγής, αναπαραγωγής, διάθεσης και αναμετάδοσης υλικών φορέων εγγραφής εικόνας,

ζ) τα δικαιώματα εκμετάλλευσης από νέες τεχνολογικές εφαρμογές ή από μελλοντικές νομοθετικές μεταβολές.

Περίπου ένα χρόνο αργότερα η Επιτροπή εξετάζοντας αίτημα αρνητικής πιστοποίησης της GEMA ανέπτυξε περαιτέρω τις θέσεις της για τη σχέση ΟΣΔ με τα μέλη τους (απόφαση 72268/ΕΟΚ της 6.7.1972 "GEMA II", Επίσημη Εφημερίδα 1972 L166/22). Το αίτημα της GEMA αφορούσε εναλλακτικό τρόπο συμμόρφωσης προς την προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, ζητούσε από την Επιτροπή να εγκρίνει ως ελάχιστο χρόνο για την ιδιότητα μέλους (και την ανάθεση ορισμένων τρόπων εκμετάλλευσης του πνευματικού δικαιώματος) την τριετία. Κατά τη διάρκεια της τριετίας τα μέλη θα δεσμεύονταν για την ανάθεση ορισμένων τρόπων εκμετάλλευσης, ο αριθμός των οποίων θα αυξανόταν από επτά σε δώδεκα. Η απόσυρση ορισμένων από τους δώδεκα τρόπους θα ήταν, συνεπώς, εφικτή μετά την πάροδο εκάστης τριετίας. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της GEMA, η ελάχιστη διάρκεια της ιδιότητας μέλους θα της παρείχε τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει τις πιέσεις προς τα μέλη της από ισχυρούς χρήστες, να την παρακάμψουν και να εκχωρήσουν σε αυτούς τα δικαιώματά τους.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η αξιολόγηση της χρονικής διάρκεια δέσμευσης ενός μέλους και ο καθορισμός μιας προθεσμίας, πέραν της οποίας η δέσμευση είναι καταχρηστική, εξαρτάται από την έκταση της δέσμευσης. Υπ' αυτήν την έννοια έκρινε ότι, αν επιμηκυνθεί η χρονική διάρκεια της δέσμευσης, η ισορροπία μεταξύ χρονικής διάρκειας και έκτασης της δέσμευσης μπορεί να διατηρηθεί, εφόσον δοθεί στα μέλη μεγαλύτερη ελευθερία διάθεσης των επί μέρους τρόπων εκμετάλλευσης των πνευματικών τους δικαιωμάτων. Με αυτό το σκεπτικό η Επιτροπή δέχθηκε τη διάκριση σε δώδεκα τρόπους εκμετάλλευσης των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών, τους εξής:

α) το γενικό εκτελεστικό δικαίωμα,

β) το δικαίωμα ραδιοφωνικής μετάδοσης,

γ) το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης των ραδιοφωνικά μεταδιδόμενων έργων,

δ) το δικαίωμα τηλεοπτικής μετάδοσης,

ε) το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης τηλεοπτικά μεταδιδόμενων έργων,

στ) το δικαίωμα κινηματογραφικής προβολής,

ζ) το δικαίωμα μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης,

η) το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης μηχανικά αναπαραχθέντων έργων,

θ) το δικαίωμα κινηματογραφικής παραγωγής,

ι) το δικαίωμα παραγωγής, αναπαραγωγής και διάθεσης υλικών φορέων εγγραφής εικόνας,

ια) το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης υλικών φορέων εικόνας,

ιβ) τα δικαιώματα από τρόπους εκμετάλλευσης που προκύπτουν από την τεχνική εξέλιξη ή από μελλοντικές νομοθετικές μεταβολές.

Κατά συνέπεια, μετά από την τελευταία απόφαση τα μέλη της GEMA απέκτησαν δυνατότητα επιλογής, μετά από σχετική ειδοποίηση, είτε στο τέλος κάθε έτους της εξαετούς σύμβασης ανάθεσης να αποσύρουν από τη διαχείριση της GEMA μια ή περισσότερες από τις επτά κατηγορίες δικαιωμάτων της "GEMA I" είτε στο τέλος τριετούς σύμβασης ανάθεσης να αποσύρουν από τη διαχείριση της GEMA μια ή περισσότερες από τις δώδεκα κατηγορίες εκμετάλλευσης της "GEMA II".

Τελευταία και πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής, σχετική με το ζήτημα της ανάθεσης επί μέρους εξουσιών του περιουσιακού δικαιώματος των δημιουργών, είναι η "Banghalter & Homem Christo κατά SACEM" (υπόθεση COMP/C2/37.219 της 12.8.2002).Στην υπόθεση αυτή δυο δημιουργοί ζήτησαν να προσχωρήσουν στη SACEM για τη διαχείριση του συνόλου των δικαιωμάτων τους με εξαίρεση δυο κατηγοριών. Η SACEM αρνήθηκε να τους δεχθεί επικαλούμενη το άρθρο 34 του Καταστατικού της, κατά το οποίο θα έπρεπε οι δυο αυτές κατηγορίες να αποδεικνύεται ότι έχουν ανατεθεί σε άλλο φορέα διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή έκρινε ότι "η καταστατική υποχρέωση συλλογικής διαχείρισης μπορεί να θεωρηθεί καταχρηστική κατά την έννοια του άρθρου 82 περ. α' ΕΚ στο μέτρο που η υποχρέωση αυτή αποτελεί μη εύλογο όρο συναλλαγής" και ότι "η άρνηση από την πλευρά της SACEM δεν θα πρέπει παρά να αποτελεί εξαίρεση και να βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους". Κατόπιν τούτου η SACEM αποφάσισε να τροποποιήσει το καταστατικό της προκειμένου να επιτρέψει την ατομική διαχείριση. Η τροποποίηση προέβλεπε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να δεχθεί ότι ένας δημιουργός εγκατεστημένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αναθέτει κάποια δικαιώματά του στη SACEM ή σε άλλο ΟΣΔ. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η διάταξη αυτή δεν συνιστά αφεαυτής παράβαση του άρθρου 82 ΕΚ αλλ' ότι είναι δυνατόν να υπάρξει κατάχρηση, αν η εφαρμογή του μέτρου αυτού μεταφραζόταν στην πραγματικότητα σε καταχρηστικές αρνήσεις ή σε διακριτική μεταχείριση έναντι δικαιούχων ενδιαφερομένων να αξιοποιήσουν την εξαίρεση ή αν στηριζόταν σε αιτιολογίες παντελώς ξένες προς την εξέλιξη των σχετικών αγορών.

Γ. Η αυτονόητη ελευθερία κάθε δημιουργού να διαθέτει το περιουσιακό δικαίωμα επί του έργου του κατά τον τρόπο που αυτός θεωρεί προσφορότερο, είναι φυσικό να περιορίζεται, όταν ασκείται στο πλαίσιο της συλλογικής διαχείρισης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η ελευθερία του δημιουργού να μην αναθέτει στον ΟΣΔ το σύνολο των εξουσιών του περιουσιακού του δικαιώματος αλλά να προβαίνει σε ατομική διαχείριση μιας ή περισσοτέρων των εξουσιών αυτών, τόσο μάλλον που η ατομική διαχείριση ενισχύει καταρχήν το ηθικό μέρος των δικαιωμάτων του δημιουργού (βλ. "Banghalter & Homem Christo κατά SACEM", II.,1.3). Συγχρόνως όμως είναι αναγκαίο η άσκηση της ελεύθερης επιλογής του δημιουργού να μη θίγει την αποτελεσματικότητα της συλλογικής διαχείρισης, με άλλα λόγια να μη θέτει σε κίνδυνο τις γενικές ισορροπίες που εγγυώνται την καλή λειτουργία της συλλογικής διαχείρισης.

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξετάζεται, κατά πόσο οι εξουσίες, που ο δημιουργός επιθυμεί να ασκήσει ατομικά ή εν πάση περιπτώσει να αποσύρει από τη συλλογική διαχείριση, είναι διακριτές υπό την έννοια ότι πράγματι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης αυτοτελώς.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αναγνωρίζει ότι η τεχνολογική εξέλιξη δεν επιτρέπει μια τελική κατηγοριοποίηση των εξουσιών του δημιουργού και ότι η διαίρεση σε κατά το δυνατόν περισσότερες κατηγορίες ενισχύει την ελευθερία επιλογής του. Υπό την έννοια αυτή η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση μεταξύ έκτασης και χρονικής διάρκειας της δέσμευσης του δημιουργού αφενός και το γεγονός ότι η χρονική διάρκεια των συμβάσεων ανάθεσης μεταξύ της ΑΕΠΙ και των δημιουργών της είναι τριετής αφε-

τέρου, προσανατολίζεται στην διάκριση των εξουσιών σε δώδεκα κατηγορίες, όπως αυτές περιγράφονται στην απόφαση "GEMA II" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διευκρινίζοντας συγχρόνως ότι θεωρεί την κατηγοριοποίηση αυτή ενδεικτική ως επιδεχόμενη ενδεχομένως περαιτέρω διακρίσεις.

Με αυτό το σκεπτικό η Επιτροπή εκτιμά ότι το δικαιολογημένο ή μη της άρνησης της ΑΕΠΙ να δεχθεί τη μερική ανάθεση εξουσιών των δημιουργών και η εμμονή της στην συνολική ανάθεση πρέπει να κριθεί με βάση τις κατηγορίες της "GEMA II". Αυτό σημαίνει ότι η γενικευμένη άρνηση της ΑΕΠΙ να αναλάβει μερική διαχείριση δεν συνδεόταν με το εφικτό ή μη του διαχωρισμού. Το επιχείρημα της ΑΕΠΙ ότι η διάκριση μεταξύ μηχανικών και εκτελεστικών είναι ανέφικτη δεν επιβεβαιώνεται από τη διεθνή πρακτική, όπως εν προκειμένω από την πρακτική της GEMA, αλλά και από τις συμβάσεις μεταξύ των ΟΣΔ. Η ίδια η ΑΕΠΙ αναφερόμενη στην περίπτωση Μαμαγκάκη, ο οποίος ως μέλος της GEMA εισπράττει μέσω αυτής από την ΑΕΠΙ μόνον εκτελεστικά, αναφέρει ότι τα προβλήματα σε τέτοιες περιπτώσεις δεν παρακάμπτονται αλλά η ΑΕΠΙ είναι, με βάση συμβάσεις αμοιβαιότητας, υποχρεωμένη να εισπράττει μόνον τα εκτελεστικά. Η Επιτροπή αδυνατεί να κατανοήσει, πως μια σύμβαση αμοιβαιότητας είναι δυνατόν να υποχρεώνει έναν ΟΣΔ σε κάτι το ανέφικτο, όπως άλλωστε και δεν αντιλαμβάνεται, γιατί κάτι που για άλλους ΟΣΔ είναι σύνηθες, είναι ανέφικτο για την ΑΕΠΙ.

Περαιτέρω, εξεταστέο, κατά πόσο τα επιχειρήματα της ΑΕΠΙ δικαιολογούν εν προκειμένω την άρνηση μερικής ανάθεσης:

Όπως προαναφέρθηκε, βασικό επιχείρημα της ΑΕΠΙ υπέρ της συλλογικής ανάθεσης υπήρξε η ανάγκη προστασίας των δημιουργών από τους εκδότες, οι οποίοι θα έχουν την τάση να διαχειρίζονται τα εκχωρηθέντα δικαιώματα εις βάρος των συμφερόντων των δημιουργών. Ο κίνδυνος αυτός, μολονότι δεν είναι απλώς και μόνον θεωρητικός, φαίνεται εντούτοις ότι στην Ελλάδα αλλά και γενικότερα στην Ευρώπη δεν είναι άμεσος. Ιδίως από την ακροαματική διαδικασία προέκυψε ότι στην Ελλάδα ελάχιστοι δημιουργοί έχουν μέχρι σήμερα αποφασίσει την εκχώρηση των δικαιωμάτων τους σε εκδότες και ότι μάλιστα μεταξύ των μελών της συγκαταλέγονται και εκδοτικές επιχειρήσεις. Όσον αφορά τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο στην απόφαση "Banghalter & Homem Christo κατά SACEM" η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι "οι δημιουργοί παραμένουν σχεδόν στο σύνολό τους προσκολλημένοι στη συλλογική διαχείριση" (ό.π., ΙΙ.,1.3). Σε κάθε περίπτωση, για να θεωρηθεί δικαιολογημένη η άρνηση της ΑΕΠΙ να δεχθεί μερική ανάθεση, δεν αρκεί η γενική επίκληση ορισμένων κινδύνων αλλ' η απόδειξη ότι οι κίνδυνοι αυτοί είναι άμεσοι και σοβαροί και ότι τα μέτρα, με τα οποία η ΑΕΠΙ αντιδρά για την αντιμετώπισή τους είναι κατάλληλα και αναγκαία και ότι δεν υπερβαίνουν το μέτρο που επιτάσσει η αρχή της αναλογικότητας.

Το αυτό ισχύει και για το επιχείρημα της ΑΕΠΙ περί μείωσης της αποτελεσματικότητας της συλλογικής διαχείρισης σε περίπτωση ατομικής εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης. Η απλή επίκληση του λόγου αυτού χωρίς συγκεκριμένη απόδειξη των αρνητικών συνεπειών στην αποτελεσματικότητα της συλλογικής διαχείρισης και της έκτασής τους, ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί κατά πόσο η άρνηση της ατομικής διαχείρισης σε συγκεκριμένη κατηγορία είναι αναγκαία και απαραίτητη στο πλαίσιο της στάθμισης των εκατέρωθεν συμφερόντων με τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, δεν αποτελεί δικαιολογία επαρκή για να θέσει την άρνηση της ΑΕΠΙ εκτός πεδίου εφαρμογής της απαγόρευσης του άρθρου 2 Ν. 703/77.

Η ΑΕΠΙ κατά την ακροαματική διαδικασία επικαλέσθηκε επανειλημμένως την απόφαση "GEMA III" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία διαπίστωσε ότι δεν ήταν αντίθετη προς το άρθρο 86 ΣυνθΕΚ η τροποποίηση του καταστατικού της GEMA, με την οποία προβλεπόταν ότι "ο δικαιούχος δεν δικαιούται να παρέχει σε αντισυμβαλλομένους της GEMA ή σε άλλες εταιρίες εκμετάλλευσης, άμεσα ή έμμεσα, δικαίωμα συμμετοχής στις εισπράξεις του, ώστε αυτοί να προβαίνουν σε αδικαιολόγητη προνομιακή μεταχείριση σε ορισμένα έργα του δικαιούχου, όταν χρησιμοποιούν το ρεπερτόριο της GEMA" (απόφαση 82/204/ΕΟΚ της 4.12.1981, Επίσημη Εφημερίδα ΕΚ 1982 L94/12). Η απόφαση αυτή, ωστόσο, δεν λειτουργεί ως επιχείρημα υπέρ της συνολικής ανάθεσης αλλ' επιβεβαιώνει την άποψη ότι κάθε άρνηση της ΑΕΠΙ πρέπει να δικαιολογείται από τα εκάστοτε πραγματικά περιστατικά και ότι κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας δυνατόν να υπάρχουν και ηπιότεροι τρόποι από την άρνηση της ατομικής διαχείρισης για μια ή περισσότερες κατηγορίες εξουσιών προς προστασία της συλλογικής διαχείρισης, όπως εν προκειμένω η απαγόρευση από τον ΟΣΔ συμβάσεων, όπως αυτών, στις οποίες αναφερόταν η τροποποίηση του καταστατικού της GEMA στην απόφαση "GEMA III".

Επιπλέον, δεν απεδείχθη ότι η αδειοδότηση για τη μηχανική αναπαραγωγή από τον δημιουργό και όχι από την ΑΕΠΙ δημιουργεί προβλήματα τεκμηρίωσης και κατ' επέκταση προβλήματα είσπραξης εκτελεστικών δικαιωμάτων που θα δικαιολογούσαν την άρνηση της χωριστής διαχείρισης των εξουσιών μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης. Πέραν του ότι η ελλιπής τεκμηρίωση του δημιουργού προς την ΑΕΠΙ θα αποτελούσε αντισυμβατική συμπεριφορά, θα απέβαινε επιπλέον εις βάρος του ασκούντος ατομική διαχείριση. Ενόψει αυτού είναι ευλόγως αναμενόμενο ότι ο δημιουργός θα μεριμνήσει για την παροχή επαρκών στοιχείων για το έργο του στην ΑΕΠΙ, προκειμένου να διευκολύνει την είσπραξη των εκτελεστικών δικαιωμάτων του.

Ενόψει των ανωτέρω η γενικευμένη άρνηση της ΑΕΠΙ να δεχθεί μερική ανάθεση εκμετάλλευσης δικαιωμάτων μουσικών δημιουργών, όπως αυτή εκφράσθηκε ιδίως, αλλ' όχι μόνο, στην περίπτωση του συνθέτη Σταύρου Ξαρχάκου, συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης κατά την έννοια του άρθρου 2 Ν. 703/77 ενόψει και του ότι ούτε η στάση της στο αίτημα του συγκεκριμένου δημιουργού μπορεί να εκληφθεί ως δικαιολογημένη άρνηση ούτε τα επιχειρήματα που αυτή προέβαλε κατά την ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία δικαιολογούν την εμμονή της ΑΕΠΙ για ανάθεση της διαχείρισης του συνόλου των εξουσιών του δημιουργού.

Αν για τη μη εφαρμογή του άρθρου 2 Ν. 703/77 σε περιπτώσεις άρνησης της ατομικής διαχείρισης σε ορισμένη κατηγορία εξουσιών αρκούσε μια γενική επίκληση της μείωσης της οικονομικής αποτελεσματικότητας της συλλογικής διαχείρισης, το δικαίωμα του δημιουργού για άσκηση ατομικής διαχείρισης ορισμένων εξουσιών ουσιαστικά θα αναιρείτο.

Η άρνηση της ΑΕΠΙ να αναλάβει τη διαχείριση ορισμένων μόνον εξουσιών, δυνατόν να μην εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 2 Ν. 703/77, εφόσον είναι ειδικώς αιτιολο-

γημένη, έτσι ώστε στο πλαίσιο της στάθμισης των εκατέρωθεν συμφερόντων για συλλογική διαχείριση αφενός και ατομική διαχείριση αφετέρου, να είναι επαληθεύσιμοι οι λόγοι που υπαγορεύουν τη συνολική ανάθεση αλλά και η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, η οποία πρέπει να διέπει τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία της συλλογικής διαχείρισης.

Δ. Η ΑΕΠΙ ισχυρίσθηκε ότι παρά τη γενικότητα της διατύπωσης της σύμβασης ανάθεσης ουσιαστικά επέτρεπε εν μέρει την ατομική διαχείριση. Από την ακροαματική διαδικασία και την εκτίμηση των υποβληθέντων εγγράφων απεδείχθη ότι επιτρέπεται στους δημιουργούς να διαθέτουν και διαχειρίζονται ατομικώς:

(α) το λεγόμενο ως "καλλιτεχνικό δικαίωμα" ήτοι το μηχανικό δικαίωμα πρώτης ηχογράφησης του έργου, το οποίο διαπραγματεύεται και εισπράττει απευθείας ο δημιουργός από τις δισκογραφικές εταιρίες (πέραν των εισπραττομένων από την ΑΕΠΙ δικαιωμάτων για την εγγραφή και αναπαραγωγή του αυτού έργου), χωρίς την παρέμβαση της ΑΕΠΙ,

(β) την αμοιβή που καταβάλλεται στον δημιουργό για την σύνθεση πρωτότυπης μουσικής που θα χρησιμοποιηθεί ως επένδυση κινηματογραφικής ταινίας ή διαφημιστικού σποτ (μηχανικό δικαίωμα), η οποία εισπράττεται απευθείας από τον δημιουργό,

(γ) την αμοιβή που καταβάλλεται στον δημιουργό για την σύνθεση πρωτότυπης μουσικής που θα χρησιμοποιηθεί ως επένδυση πολυμέσου (μηχανικό δικαίωμα), η οποία εισπράττεται απευθείας από τον δημιουργό,

(δ) την αμοιβή που καταβάλλεται στον δημιουργό για την σύνθεση πρωτότυπης μουσικής η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως επένδυση θεατρικής παράστασης, η οποία εισπράττεται απευθείας από τον δημιουργό.

Η ΑΕΠΙ μπορεί να αναλάβει (κατόπιν εντολής του δημιουργού) να εισπράξει την αμοιβή του δημιουργού σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, χωρίς να εισπράξει προμήθεια.

Δεδομένου ότι η ανωτέρω διαχείριση από τους δημιουργούς ασκείται "κατόπιν αδείας της ΑΕΠΙ", αμφισβητείται, αν πρόκειται κατά κυριολεξία για ατομική διαχείριση. Εντούτοις, η πρακτική αυτή αφενός δεν αναιρεί το γεγονός της άρνησης της ΑΕΠΙ να αναλάβει τη διαχείριση μόνον ενός μέρους των δικαιωμάτων του δημιουργού (π.χ. μόνον εκτελεστικών ή μόνον μηχανικών, όπως ζητήθηκε από τον συνθέτη Στ. Ξαρχάκο) και αφετέρου αποδεικνύει ότι η σύμβαση ανάθεσης ουσιαστικά δεν αποτυπώνει τις σχέσεις μεταξύ ΑΕΠΙ και δημιουργών.

Η αναντιστοιχία μεταξύ του κειμένου της σύμβασης και της εφαρμογής της στην πράξη μπορεί, βεβαίως, να λειτουργεί υπέρ των δημιουργών, υπό την έννοια ότι οι σχέσεις είναι πιο ευέλικτες από την εντύπωση που δημιουργεί το κείμενο της σύμβασης. Σε άλλες περιπτώσεις, ωστόσο, λειτουργεί εις βάρος τους, αφού δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς το ακριβές περιεχόμενο των όρων της σύμβασης και επομένως ως προς την έκταση των δικαιωμάτων τους. Τα εύλογα ερωτηματικά που δημιουργήθηκαν σε ορισμένους δημιουργούς ως προς τη δυνατότητα ατομικής διαχείρισης των δικαιωμάτων μηχανικής αναπαραγωγής και διάθεσης και η δυνατότητα της ΑΕΠΙ να αρνείται τη συναίνεση σε αυτό το είδος διαχείρισης άλλως η τάση για παραπομπή των ενδιαφερομένων σε συζητήσεις αντί της παροχής σαφών απαντήσεων οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην διατύπωση της σύμβασης ανάθεσης. Ένα κείμενο σύμβασης που αποκλείει κατά τρόπο γενικό και κατηγορηματικό την ατομική διαχείριση, είναι βέβαιο ότι αποθαρρύνει τον δημιουργό να ζητήσει ατομική διαχείριση ορισμένων κατηγοριών εξουσιών του, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι το αίτημα αυτό θα γινόταν τελικώς δεκτό.

Ενόψει των ανωτέρω, η δυνατότητα διάσπασης πρέπει να απεικονίζεται σε συμβατικό τύπο και μάλιστα κατά τρόπο που να συμμορφώνεται με τις σύγχρονες ανάγκες. Η ΑΕΠΙ δηλ. οφείλει να αναφέρει στην σύμβαση ανάθεσης τις κατηγορίες μορφών χρήσης των περιουσιακών δικαιωμάτων, οι οποίες θα πρέπει να είναι τουλάχιστον οι απαριθμούμενες στην απόφαση GEMA II, να προβλέπει ρητά τη δυνατότητα των δημιουργών να διατηρούν εκτός της σύμβασης ανάθεσης ορισμένες κατηγορίες μορφών χρήσεως των περιουσιακών τους δικαιωμάτων που μπορούν να διαχειρίζονται ατομικώς καθώς και την υποχρέωση της ΑΕΠΙ να αιτιολογεί πλήρως τυχόν άρνησή της στο σχετικό αίτημα του αντισυμβαλλομένου της.

VIII. Επί του δευτέρου, τρίτου και τετάρτου λόγου καταγγελίας

Α. Ο δεύτερος λόγος καταγγελίας (το ύψος της προμήθειας της ΑΕΠΙ)

Μια από τις μορφές καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης αποτελεί η επιβολή υπέρμετρα υψηλών τιμών. Σύμφωνα με την καταγγελία οι προμήθειες που απαιτεί η ΑΕΠΙ για τις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες είναι υπέρμετρα υψηλές και υπ' αυτήν την έννοια στοιχειοθετούν συνιστούν κατάχρηση του άρθρου 2 Ν. 703/77.

Σύμφωνα με την πρακτική του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού καταχρηστικά υψηλή δεν είναι μόνον η τιμή (εν προκειμένω η προμήθεια) που ενσωματώνει υπερβολικό κέρδος αλλά και εκείνη που προκύπτει λόγω των υψηλών λειτουργικών εξόδων ενός ΟΣΔ, στο μέτρο που αυτά οφείλονται στη συναφή με την έλλειψη ανταγωνισμού διοικητική ακαμψία του ΟΣΔ (βλ. απόφαση "Tournier", ό.π., σκέψη 42, ΔΕΚ απόφαση της 13.7.89, υπόθεση C-110/88 "Francois Lucazeau κλπ. κατά Societe des Auteurs, Compositeurs et Editeurs (SACEM) ", Συλλογή 1989, 2811, σκέψη 29).

Ο καταχρηστικός χαρακτήρας της τιμής της επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση προσδιορίζεται από τη σύγκριση της τιμής με εκείνη που θα διαμορφωνόταν υπό συνθήκες ανταγωνισμού. Ως μέτρο σύγκρισης μπορεί να χρησιμεύει είτε η τιμή που διαμορφώνεται σε μια γεωγραφικά διαφορετική αγορά, υπό συνθήκες ανταγωνισμού, είτε μια "τεχνητή" τιμή που προκύπτει από το κόστος συν ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Διαφορές μεταξύ της υπό κρίση αγοράς και της συγκρίσιμης αγοράς, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη με κάποιες προσαυξήσεις στη συγκρίσιμη τιμή.

Δεδομένου ότι η καταχρηστική συμπεριφορά μπορεί να γίνει δεκτή, όταν η συμπεριφορά αυτή υπερβαίνει σαφώς τα όρια της συμπεριφοράς που θα είχε εκδηλωθεί υπό συνθήκες ανταγωνισμού, μια υψηλή τιμή επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση δεν είναι καταχρηστική κάθε φορά που υπερβαίνει την "υποθετική" ανταγωνιστική τιμή, αλλά μόνον όταν η υπέρβαση αυτή είναι σημαντική.

Προκειμένου να ελέγξει το ουσιαστικά βάσιμο του δεύτερου λόγου της καταγγελίας η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο τον προσανατολισμό προς το κριτήριο της σύγκρισης των τιμών της ΑΕΠΙ με τις τιμές αντίστοιχων αλλοδαπών ΟΣΔ. Η επιλογή αυτή δεν δικαιολογείται μόνον από το γεγονός ότι η μέθοδος της σύγκρισης προς μια τεχνητή τιμή είναι λιγότερο ασφαλής, αφού η ίδια η κατασκευή της τεχνητής τιμής προσκρούει στις δυσχέρειες του προσδιορισμού αφε-

νός του κόστους (αλλά εν μέρει και της σκοπιμότητάς του) ανά κατηγορία δικαιώματος και αφετέρου του "εύλογου" περιθωρίου κέρδους, αλλά και από την ιδιαιτερότητα της υπό κρίση αγοράς. Πράγματι, το γεγονός ότι οι ΟΣΔ διεθνώς αποτελούν στη συντριπτική τους πλειοψηφία μονοπωλιακές επιχειρήσεις, διευκολύνει τη σύγκριση, αφού η συμπεριφορά της υπό κρίση επιχείρησης, εν προκειμένω της ΑΕΠΙ, δεν γίνεται με επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό ανόμοιες συνθήκες (υπό συνθήκες ανταγωνισμού). Όπως είναι φυσικό, όταν η σύγκριση ορισμένων τιμών δεν γίνεται με αντίστοιχες ανταγωνιστικές τιμές αλλά με τιμές που διαμορφώνονται υπό παρόμοιες συνθήκες (εν προκειμένω μονοπωλιακές) ο καταχρηστικός χαρακτήρας της εξεταζόμενης τιμής δεν είναι απαραίτητο να βρίσκεται σε υπέρμετρη απόκλιση από εκείνη της τιμής σύγκρισης.

Στις αποφάσεις "Tournier" και "Lucazeau" το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δέχθηκε το κριτήριο της σύγκρισης με ομοειδείς επιχειρήσεις σε γεωγραφικά διαφορετικές αγορές. Κρίνοντας επί προδικαστικών ερωτημάτων σχετικά με τους όρους που η SACEM επέβαλε σε χρήστες, το ΔΕΚ διευκρίνισε ότι "όταν μία επιχείρηση κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιβάλλει, για τις υπηρεσίες που παρέχει, τιμές αισθητά υψηλότερες από αυτές που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη και όταν η σύγκριση των επιπέδων των τιμών έχει πραγματοποιηθεί επί ομοιομόρφου βάσεως, η διαφορά αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως ένδειξη καταχρήσεως της δεσπόζουσας θέσης. Στην περίπτωση αυτή εναπόκειται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση να δικαιολογήσει τη διαφορά, επικαλούμενη αντικειμενικές διαφορές μεταξύ της καταστάσεως του οικείου κράτους μέλους και της καταστάσεως που επικρατεί σε όλα τα κράτη μέλη" Σκέψεις 38 και 25 αντιστοίχως). Στην παρατήρηση της SACEM περί περιστάσεων που δικαιολογούσαν τη διαφορά το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι οι ιδιομορφίες που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη "δεν μπορούν να εξηγήσουν μια πολύ αισθητή διαφορά μεταξύ των συντελεστών των επιβαλλόμενων δικαιωμάτων" (σκέψεις 40 και 27 αντιστοίχως) και διατύπωσε την άποψη ότι "η σύγκριση με την κατάσταση στα άλλα κράτη μέλη μπορεί να παράσχει αξιόπιστες ενδείξεις όσον αφορά την ενδεχόμενη κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης μιας εθνικής εταιρίας διαχειρίσεως δικαιωμάτων του δημιουργού" (σκέψεις 42 και 30 αντιστοίχως). Και το ΔΕΚ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι "εθνική εταιρία διαχειρίσεως δικαιωμάτων του δημιουργού κατέχουσα δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς επιβάλλει μη δίκαιους όρους συναλλαγής όταν τα δικαιώματα που επιβάλλει στις δισκοθήκες είναι αισθητώς υψηλότερα από τα επιβαλλόμενα σε άλλα κράτη μέλη, εφόσον η σύγκριση του ύψους των τιμολογίων έγινε σύμφωνα με την ίδια βάση. Δεν συμβαίνει το ίδιο αν η εν λόγω εταιρία διαχειρίσεως δικαιωμάτων είναι σε θέση να δικαιολογήσει μια τέτοια απόκλιση βασιζόμενη σε αντικειμενικές και κρίσιμες διαφορές μεταξύ της διαχείρισης των δικαιωμάτων του δημιουργού στο οικείο κράτος μέλος και της διαχείρισης στα άλλα κράτη μέλη" (σκέψεις 46 και 33 αντιστοίχως).

Ως προς το ύψος των παρακρατήσεων (προμηθειών) για τα μηχανικά δικαιώματα και ειδικότερα για τα των φωνογραφικά δικαιώματα, το οποίο, όπως προέκυψε από την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία, κυρίως ενδιαφέρει τους δημιουργούς, η ΑΕΠΙ ισχυρίζεται ότι η προμήθειά της δικαιολογημένα είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη προμήθεια άλλων ΟΣΔ, δεδομένου ότι ο αριθμός των δίσκων (CDs), επί των οποίων εισπράττονται δικαιώματα είναι στην Ελλάδα σημαντικά πιο περιορισμένος από τον αντίστοιχο άλλων κρατών μελών, στα οποία ισχύουν μικρότερες προμήθειες και η είσπραξη των δικαιωμάτων γίνεται στην περίπτωση της, κατ' αντίθεση προς τα ισχύοντα στους περισσότερους ΟΣΔ, απολογιστικά. Ενώ δηλ. η προμήθεια άλλων ΟΣΔ υπολογίζεται μετά την αφαίρεση των εξόδων διαχείρισης, στην περίπτωση της ΑΕΠΙ τα έξοδα καταλογίζονται στην προμήθειά της. Επιπλέον κόστος προκύπτει, κατά την ΑΕΠΙ, από τη μετατροπή των Διεθνών Βάσεων Δεδομένων στο ελληνικό αλφάβητο και από τις ιδιοτυπίες της ελληνικής αγοράς, όπως η ανεπαρκής προστασία των πνευματικών έργων και η αντιστοίχως μεγάλη έκταση της πειρατείας. Τέλος, η ΑΕΠΙ επισημαίνει ότι το σχέδιο της νέας Σύμβασης των Καννών, μεταξύ ΟΣΔ και των πέντε μεγάλων εκδοτών, η οποία πρόκειται να υπογραφεί, κατατάσσει την Ελλάδα μαζί με με την Πορτογαλία και την Ιρλανδία στην ομάδα με την υψηλότερη προμήθεια, πράγμα που επιβεβαιώνει την ιδιαιτερότητα της ελληνικής αγοράς. Συγκεκριμένα το σχέδιο σύμβασης προβλέπει, σύμφωνα πάντα με την ΑΕΠΙ, ύψος προμήθειας για τα δικαιώματα που θα προκύψουν από το συμβόλαιο BIEM/IFPI προμήθεια 18,5% για το έτος 2003, 17% για το 2004 και 16% για το 2005 και εφεξής.

Ειδικότερα, ιδιαίτερη σημασία για τον προσδιορισμό του ύψους της προμήθειας αποδίδει η ΑΕΠΙ στον κύκλο εργασιών. Κατά την ίδια "η "γραμμή παραγωγής" των μηχανικών της ΑΕΠΙ, δηλ. η φροντίδα για την είσπραξη των δικαιωμάτων...είναι δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται η ΑΕΠΙ, το ύψος των οποίων δεν μεταβάλλεται μεταβαλλομένων των δικαιωμάτων". Υπ' αυτήν την έννοια, αν το συνολικό κόστος διαιρεθεί με μικρό αριθμό πωλήσεων cd, τότε το κόστος που αναλογεί σε κάθε πωλούμενο cd είναι μεγάλο, το δε κόστος αυτό μειώνεται με την αύξηση του αριθμού των πωλουμένων cd.

Έχοντας υπόψη τα όσα προέκυψαν από την ενώπιόν της διαδικασία η Επιτροπή εκτιμά, ότι η προμήθεια της ΑΕΠΙ για τα μηχανικά δικαιώματα είναι καταχρηστικά υψηλή. Ειδικότερα, όσον αφορά τα φωνογραφικά δικαιώματα, για τα οποία η προμήθεια της ΑΕΠΙ ανέρχεται σήμερα σε 21%, οποιαδήποτε σύγκριση με άλλον ΟΣΔ υποδεικνύει μια προφανή απόκλιση προς τα επάνω της προμήθειας της ΑΕΠΙ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η ίδια η ΑΕΠΙ κανένας άλλος ΟΣΔ πλην του Πορτογαλικού (9%-20%) δεν πλησιάζει το ύψος προμήθειας της ΑΕΠΙ. Πράγματι, κατά τον προσκομισθέντα πίνακα παρακρατήσεων, που αποδίδει τα παραρτήματα της Σύμβασης των Καννών, με εξαίρεση τα λεγομένα συμβόλαια κεντρικοποιημένης άδειας (central licencing agreements), ο Αυστριακός ΟΣΔ παρακρατεί 8%, ο Ιταλικός 8%, ο NCB για Δανία, Σουηδία, Νορβηγία, Φιλανδία, Λιθουανία, Εσθονία και Ισλανδία 8%-12,5%, ο Γερμανικός 8%, ο Ελβετικός 10%, ο Ολλανδικός 12,5%, ο Αγγλικός 12,5%, ο Βελγικός 12%-15%, ο Γαλλικός 6,8%-15%. Τα διαθέσιμα στοιχεία για την προμήθεια των μηχανικών του Ιρλανδικού ΟΣΔ είναι 10% ενώ του Ουγγρικού και Τσέχικου ΟΣΔ 11% και 10% αντιστοίχως (σύμφωνα με έγγραφα που προσκομίζουν οι καταγγέλλοντες και δεν αμφισβήτησε η καθής).

Λαμβάνοντας υπόψη το επιχείρημα της ΑΕΠΙ περί αντιστοιχίας του ύψους προμήθειας με το μέγεθος της αγοράς η Επιτροπή διαπιστώνει, με βάση τα προσκομισθέντα από την ΑΕΠΙ στοιχεία, ότι ο ΟΣΔ, ο οποίος από άποψη εισπράξεων είναι πλησιέστερα στην ΑΕΠΙ, είναι ο Ελβετικός (με ει-

σπράξεις για τα μηχανικά το 1999 ύψους 7,34 εκατ. Ευρώ έναντι 6,27 εκατ. Ευρώ της ΑΕΠΙ), ο οποίος όμως επιβάλλει επιβάλλει προμήθεια 10% (η προμήθεια 12% αφορά τα συμβόλαια κεντρικοποιημένης άδειας) για τα φωνογραφικά, δηλ. μικρότερη από το ήμισυ της αντίστοιχης της ΑΕΠΙ που ανέρχεται στο 21%.

Όσον αφορά το σχέδιο της Σύμβασης των Καννών, το οποίο η ΑΕΠΙ επικαλείται, για να αποδείξει την ιδιομορφία της Ελληνικής αγοράς με την ένταξή της στη ζώνη C, στην οποία το ύψος προμήθειας είναι μεγαλύτερο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν θεωρεί ότι το σχέδιο αυτό στηρίζει πράγματι τα επιχειρήματα της ΑΕΠΙ, αφού στην ίδια ζώνη πέραν του Πορτογαλικού ΟΣΔ, η προμήθεια του οποίου ανέρχεται σε 9%-20%, κατατάσσεται και ο Ιρλανδικός ΟΣΔ με ποσοστό προμήθειας 10%. Δεν φαίνεται δηλ. η κατάταξη να βρίσκεται σε σχέση αντιστοιχίας προς το ύψος της επιβαλλόμενης προμήθειας. Εξ άλλου, το σχέδιο αυτό στο μέτρο που δεν έχει τεθεί σε ισχύ ούτως ή άλλως δεν έχει ιδιαίτερη αποδεικτική αξία.

Κατά τα λοιπά η Επιτροπή εκτιμά ότι η είσπραξη των μηχανικών και ειδικότερα των φωνογραφικών δικαιωμάτων από τις δισκογραφικές εταιρίες δεν συνδέονται με ιδιαίτερες δυσκολίες και εν πάση περιπτώσει δεν παρουσιάζουν αξιόλογες ιδιαιτερότητες από χώρα σε χώρα. Επίσης, δεν θεωρεί ότι τα ζήτημα του διαφορετικού αλφαβήτου στις Βάσεις Δεδομένων και η ανεπαρκής προστασία του πνευματικού έργου με αποτέλεσμα την πειρατεία καθώς και η διαφορά στον τρόπο είσπραξης και απόδοσης των δικαιωμάτων είναι ικανά να δικαιολογήσουν τη διαφορά μεταξύ του 10% που εφαρμόζει ο Ελβετικός ΟΣΔ (ο οποίος μπορεί εν προκειμένω λόγω των παρεμφερών προς την ΑΕΠΙ εισπράξεων στα μηχανικά, αν γίνει καθ' υπόθεση δεκτή η σημασία που η ΑΕΠΙ αποδίδει στο στοιχείο αυτό) και του 21% της ΑΕΠΙ. Πράγματι, η ΑΕΠΙ δεν απέδειξε με κοστολογικά στοιχεία, ποια είναι η επιβάρυνσή της από τις ιδιαιτερότητες αυτές, ώστε να καταστεί σαφές ότι για την αντιμετώπισή τους επιβάλλεται η κατά 12 ποσοστιαίες μονάδες απόκλιση της προμήθειάς της από την αντίστοιχη ενός ΟΣΔ με παρόμοιες εισπράξεις μηχανικών. Άλλωστε, όπως παρατηρήθηκε ήδη και με παραπομπές στη νομολογία του ΔΕΚ το αυξημένο κόστος λειτουργίας ενός ΟΣΔ δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι αυτό είναι υποχρεωτικό. Συναφώς παρατηρείται ότι ήδη η υπ' αριθμ. 9485/16.10.1997 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία εγκρίθηκε η λειτουργία της ΑΕΠΙ ως ΟΣΔ επέβαλε στην ΑΕΠΙ την υποχρέωση υποβολής στοιχείων, από τα οποία να προκύπτει μείωση των διαχειριστικών εξόδων της.

Επίσης, η κατάσταση δεν φαίνεται να αλλάζει σημαντικά και αν συνυπολογισθεί ως δικαιολογητικό επιπλέον προμήθειας η προσπάθεια πάταξης της πειρατείας, η οποία ας σημειωθεί δεν αποτελεί μέριμνα μόνον της ΑΕΠΙ αλλά κυρίως των δισκογραφικών εταιρειών, κατά δημοσιεύματα που η ΑΕΠΙ προσκομίζει και επικαλείται. Εξ άλλου, κατά τα ίδια δημοσιεύματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεύτερη σε έκταση πειρατείας είναι η Ισπανία, της οποίας ο ΟΣΔ επιβάλλει προμήθεια ύψους 8% για το φωνογραφικό δικαίωμα.

Σε αντίθεση προς τους αλλοδαπούς ΟΣΔ που έχουν κατά κανόνα τη μορφή συνεταιρισμού, η ΑΕΠΙ λειτουργεί ως κερδοσκοπική επιχείρηση, και εξ αυτού του λόγου θα δικαιολογείτο καταρχήν μια αυξημένη προμήθεια σε σχέση με ΟΣΔ συνεταιριστικής μορφής. Ωστόσο, η ίδια η ΑΕΠΙ σε απάντηση ερωτηματολογίου που της τέθηκε από την εφημερίδα Καθημερινή της 21.11.1999 υπογραμμίζει ότι "πολλές ευρωπαϊκές εταιρείες, όπως η αγγλική και η βελγική, είναι ιδιωτικές και ελέγχονται είτε από ιδιώτες είτε από εκδότες, η ολλανδική είναι εταιρεία εμπορικών παροχών προς δημιουργούς και τρίτους (είναι ιδιοκτήτρια καναλιών κλπ), η αυστριακή είναι ΕΠΕ, οι αμερικανικές είναι Α.Ε. κλπ". Δεδομένου ότι οι ΟΣΔ αυτοί δεν χαρακτηρίζονται από προμήθειες υψηλότερες των συνηθισμένων 8%, 12,5% ή 12%-15%, δεν φαίνεται ότι ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας ενός ΟΣΔ στοιχειοθετεί λόγο ιδιαίτερης διαφοροποίησης του ύψους της προμήθειας.

Παρά ταύτα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού θεωρεί ότι προκειμένου να ληφθούν υπόψη ιδιομορφίες της ελληνικής αγοράς, όπως οι προαναφερθείσες, μπορεί να γίνει δεκτό ένα πρόσθετο περιθώριο στην προμήθεια της ΑΕΠΙ, πέραν του 10% που εφαρμόζει ο παρεμφερών εισπράξεων στα μηχανικά Ελβετικός ΟΣΔ (Suisa). Το πρόσθετο περιθώριο εκτιμάται ότι δεν είναι δικαιολογημένο να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο το 50% της προμήθειας που επιβάλλει για τα μηχανικά (φωνογραφικά) ο Ελβετικός ΟΣΔ στα μέλη του. Ενόψει των ανωτέρω η Επιτροπή εκτιμά ότι η προμήθεια της ΑΕΠΙ στο μέτρο που υπερβαίνει το 15% επί των εισπράξεων για τα μηχανικά και ειδικότερα για τα φωνογραφικά δικαιώματα, είναι καταχρηστική κατά την έννοια του άρθρου 2 Ν. 703/77.

Όσον αφορά το ύψος των προμηθειών της ΑΕΠΙ για τη ζωντανή δημόσια εκτέλεση, για τη δημόσια εκτέλεση με μηχανικά μέσα και για τη ραδιοφωνική και τηλεοπτική μετάδοση του έργου, επειδή οι αποκλίσεις των προμηθειών της ΑΕΠΙ έναντι εκείνων των αντίστοιχων ΟΣΔ σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν είναι τέτοιας έκτασης, ώστε να προκύπτει ανεπιφύλακτα καταχρηστική συμπεριφορά της ΑΕΠΙ, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 2 Ν. 703/77.

Β. Ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος καταγγελίας

Ο περιεχόμενος στη σύμβαση όρος κατά τον οποίο η διανομή των αμοιβών που εισπράττει η ΑΕΠΙ για τη χρήση των δικαιωμάτων των δημιουργών ένα εξάμηνο μετά την παρέλευση κάθε εξαμηνίας του ημερολογιακού έτους εντός του οποίου εισπράχθηκαν (δηλαδή με καθυστέρηση από έξι μήνες έως ένα έτος από την είσπραξη, διάστημα που δεν υπερβαίνει το ανώτατο χρονικό όριο του προβλεπομένου από την παρ. 5 του άρθρου 57 Ν. 2121/1993), δεν αποδείχθηκε εν γένει ότι είναι καταχρηστικός, όπως ισχυρίζονται οι καταγγέλλοντες, ούτε ως προς τα μηχανικά δικαιώματα, που καταβάλλονται από τις δισκογραφικές εταιρείες, δεδομένων του μεγάλου αριθμού των δικαιούχων και της ανάγκης επεξεργασίας των στοιχείων που αποστέλλουν οι εταιρείες αυτές, ούτε ως προς τα εκτελεστικά δικαιώματα, δεδομένων ότι η ΑΕΠΙ εισπράττει μία ενιαία αμοιβή από κάθε χρήστη και για το σύνολο των έργων, με αποτέλεσμα η διαδικασία διανομής να καθίσταται ιδιαίτερα περίπλοκη. Ως προς τα δικαιώματα από τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των έργων τα οποία διανέμονται άπαξ του έτους, επίσης δεν αποδείχθηκε η δυνατότητα διανομής τους σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Ως προς τη μη καταβολή στους δημιουργούς των τόκων που αποφέρει η εκμετάλλευση των εισπραττομένων δικαιωμάτων από τη στιγμή της είσπραξης μέχρι τη διανομή, η Επιτροπή δεν διαπιστώνει αντίθεση προς την απαγόρευση του άρθρου 2 Ν. 703/77. Δεδομένου ότι η σύμβαση ανάθεσης δεν προβλέπει ευθέως την απόδοση τόκων, και το ζήτημα πρέπει να επιλυθεί με σύγκριση προς τα ισχύοντα σε

άλλους ΟΣΔ. Η εικόνα που προκύπτει από τη σύγκριση δεν θεμελιώνει την αντιμετώπιση της μη καταβολής τόκων ως καταχρηστικής. Πράγματι, από τα συγκριτικά στοιχεία προκύπτει ότι οι ΟΣΔ κατ' εξαίρεση αποδίδουν τόκους. Συνεπώς, αφού η μη απόδοση τόκων δεν ευρίσκεται σε σαφή αντίθεση προς τα ισχύοντα σε αντίστοιχους αλλοδαπούς ΟΣΔ, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι συνιστά καταχρηστική συμπεριφορά της ΑΕΠΙ, ανεξάρτητα από τον νομικό χαρακτηρισμό της σύμβασης ανάθεσης (σύμβαση έργου, εντολή), πράγμα που απετέλεσε αντικείμενο διαφωνίας καταγγελλόντων και ΑΕΠΙ.

Παρ' όλο που απορρίπτει τη μη απόδοσης τόκων ως αυτοτελή παράβαση του άρθρου 2 Ν. 703/77, η Επιτροπή Ανταγωνισμού θεωρεί εντούτοις, ότι η συμπεριφορά αυτή ενισχύει την άποψή της περί καταχρηστικά υψηλής προμήθειας της ΑΕΠΙ, εν προκειμένω στα μηχανικά (φωνογραφικά) δικαιώματα. Όπως κατέθεσε ο μάρτυρας της ΑΕΠΙ Μ. Πλέσσας και αναφέρεται και στο υπόμνημα των Γιατρά, Γκούφα, Χρυσοβέργη, Αρχιτεκτονίδη και Ξυλούρη, "τους τόκους η ΑΕΠΙ τους κρατάει για τα έξοδα". Λαμβανομένου υπόψη ότι η ΑΕΠΙ αποδίδει στους συμβεβλημένους δημιουργούς τα δικαιώματά τους έως και ένα έτος μετά την είσπραξή τους (ως την παρέλευση εξαμήνου από τη λήξη κάθε εξαμηνίας ημερολογιακού έτους, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η είσπραξη των σχετικών αμοιβών) και του ύψους των επιτοκίων (ιδιαιτέρως κατά το παρελθόν, όταν αυτά υπερέβαιναν το 20%), το σχετικό ποσό των τόκων είναι σημαντικό. Ως εκ τούτου, η πρακτική της ΑΕΠΙ να μην αποδίδει στους δημιουργούς τους τόκους που αποφέρει η εκμετάλλευση των εισπραττομένων δικαιωμάτων τους από την είσπραξη μέχρι τη διανομή, αλλά να τους χρησιμοποιεί για την κάλυψη των διαχειριστικών εξόδων παράλληλα δε να διατηρεί την προμήθεια της υπερδιπλάσια από μεγάλο αριθμό ΟΣΔ άλλων κρατών μελών της ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχύει την κρίση της Επιτροπής σχετικά με την καταχρηστικό ύψος των προμηθειών της για τις εισπράξεις των μηχανικών και ειδικότερα των φωνογραφικών δικαιωμάτων.

IX. Επί των λοιπών λόγων καταγγελίας

Ως προς τους λοιπούς λόγους καταγγελίας που συνίστανται στη μη τήρηση της υποχρέωσης της ΑΕΠΙ έναντι των συμβεβλημένων δημιουργών προς πλήρη λογοδοσία, στη μη ενημέρωσή τους για τον τρόπο διαχείρισης του ποσοστού (10%) που παρακρατεί από τα δικαιώματα δημόσιας εκτέλεσης που έχει εισπράξει και οφείλει να αποδώσει στους αλλοδαπούς ΟΣΔ, στην έλλειψη δημοσιευμένου πλήρους αμοιβολογίου και στην πλημμελή διαχείριση των δικαιωμάτων τους: Στη σύμβαση που υπογράφεται με τους δημιουργούς επισυνάπτεται "Κανονισμός Διανομής", στον οποίο, όμως, η ΑΕΠΙ δεν αναλύει τον τρόπο κατά τον οποίο πραγματοποιεί τη διανομή των δικαιωμάτων, δεν ενημερώνει για το δικαίωμα του δημιουργού να προβεί ο ίδιος σε διαχειριστικές ενέργειες των δικαιωμάτων του με την άδεια της (π.χ. "καλλιτεχνικό"), δεν επεξηγεί αναλυτικά τις υποχρεώσεις της προς τους δημιουργούς ή τις διαχειριστικές μεθόδους της.

Όσον αφορά τις εκκαθαριστικές καταστάσεις, τις οποίες η ΑΕΠΙ αποστέλλει ανά εξάμηνο στους δημιουργούς, δεν προέκυψε σαφώς, κατά πόσο τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία είναι ανεπαρκή ή απλώς δεν ανταποκρίνονται σε αυτό που ο κάθε δημιουργός, για δικούς του, υποκειμενικούς, λόγους θα ανέμενε ή θα θεωρούσε εύλογα ή επαρκή. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μάλιστα, δημιουργοί κατέθεσαν ενώπιον της Επιτροπής, ότι η πληροφόρηση που παρέχεται στις καταστάσεις αυτές είναι λεπτομερέστερη από ό,τι θα ήταν αναγκαίο.

Η διάταξη του άρθρου 56 παρ. 3 Ν. 2121/1993 επιβάλλει στην ΑΕΠΙ να δημοσιεύει σε τρεις εφημερίδες (μία οικονομική) το εκάστοτε ισχύον αμοιβολόγιό της, ήτοι κατάλογο με τις αμοιβές που απαιτεί από τους πολυποίκιλους χρήστες των έργων των δημιουργών. Σκοπός της διάταξης αυτής (αντίστοιχες της οποίας ισχύουν και για τους αλλοδαπούς ΟΣΔ) είναι κατ' αρχήν να γνωρίζουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι (χρήστες και δημιουργοί) τα κριτήρια βάσει των οποίων κατηγοριοποιούνται οι αμοιβές (οι δεύτεροι -δημιουργοί- και για να ελέγχουν τον τρόπο διαχείρισης και να μπορούν να προσδιορίζουν τις προσδοκώμενες εισπράξεις τους), αλλά και για να διασφαλίζεται η γενική και αντικειμενική εφαρμογή του χωρίς καταχρηστικές και αυθαίρετες διακρίσεις, είτε σε βάρος των χρηστών, είτε σε βάρος των δημιουργών. Το αμοιβολόγιο που έχει δημοσιεύσει η ΑΕΠΙ από το 1994 είναι ελλιπές, καλύπτει μόνον τα φωνογραφικά μηχανικά δικαιώματα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ουδεμία δε αναφορά υπάρχει για τα κριτήρια βάσει των οποίων κατηγοριοποιούνται οι χρήστες και οι αμοιβές. Το εκάστοτε ισχύον αμοιβολόγιο της καταγγελλομένης δεν είναι προσιτό στους ενδιαφερομένους (δεν είναι καταχωρημένο ούτε στο διαδίκτυο), δεν έχει κατατεθεί στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας, αντιμετωπίζεται δε από την καταγγελλομένη ως έγγραφο "εμπιστευτικό". Το γεγονός ότι η ΑΕΠΙ - κατά δήλωσή της - επιδεικνύει το αμοιβολόγιο κατ' αίτηση των ενδιαφερομένων λόγω του όγκου του και του συνακόλουθου κόστους δημοσίευσής του, δεν αίρει την υποχρέωσή της να γνωστοποιεί οίκοθεν σε όλους τους ενδιαφερομένους τα στοιχεία αυτά. Άλλωστε αποτελεί πάγια και φθηνή πρακτική στην αλλοδαπή η δημοσίευση του Αμοιβολογίου στην ιστοσελίδα (website) του κάθε ΟΣΔ..

Περαιτέρω, η ΑΕΠΙ, επί των ποσών που εισπράττει και αποδίδει στους αλλοδαπούς (της ηπειρωτικής Ευρώπης) ΟΣΔ από τα δικαιώματα δημόσιας εκτέλεσης, παρακρατεί σύμφωνα με συμβάσεις αμοιβαιότητας, ποσοστό 10% προκειμένου να το διαθέτει υπέρ των συμβεβλημένων δημιουργών για κοινωνικούς και πολιτιστικούς σκοπούς (συμβάσεις υπέρ τρίτου). Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ποσοστό αυτό διατίθενται κατά την κρίση του ΔΣ της ΑΕΠΙ (χωρίς δεσμεύσεις ενός σχετικού κανονισμού) για την ασφαλιστική κάλυψη δημιουργών, για την χρηματοδότηση ηχογραφήσεων ή συναυλιών. Οι δημιουργοί υπέρ των οποίων εισπράττονται τα ποσά αυτά αγνοούν εάν το σύνολο ή μέρος του ποσού διατέθηκε για κοινωνικούς ή πολιτιστικούς σκοπούς και ποιους.

Τέλος, δεν αποδείχθηκε η αποδιδομένη από τους καταγγέλλοντες στην ΑΕΠΙ αναποτελεσματική διαχείριση, ιδιαίτερα ως προς την είσπραξη των ραδιοτηλεοπτικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Κατά τον χρόνο υποβολής της καταγγελίας τα έσοδα από ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς εκινούντο μεν σε χαμηλά επίπεδα, τούτο όμως οφείλεται σε αντικειμενικές δυσχέρειες συνιστάμενες στην άρνηση των σταθμών να καταβάλλουν δικαιώματα στους δημιουργούς. Κατά το χρόνο διερεύνησης και συζήτησης της καταγγελίας, η ΑΕΠΙ είχε ήδη συνάψει συμβάσεις με τους περισσότερους και σημαντικότερους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για την τακτική καταβολή των δικαιωμάτων των δημιουργών. Αδιαφορία δε της καταγγελλομένης ως προς τη συμμόρφωση των χρηστών προς τις συμβατικές υπο-

χρεώσεις τους και αναντιστοιχία των καταβαλλομένων από τους σταθμούς ποσών προς τα δικαιώματα των δημιουργών, δεν αποδείχθηκαν από τους καταγγέλλοντες.

VIII. Κατά το άρθρο 9 ("Εξουσίες της Επιτροπής σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1 παρ. 1 και 2") παρ. 1,2 Ν. 703/77, όπως ισχύει, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αν διαπιστώσει, είτε αυτεπάγγελτα, είτε κατόπιν καταγγελίας, είτε κατόπιν αιτήσεως του Υπουργού Ανάπτυξης για διεξαγωγή σχετικής έρευνας, παράβαση των άρθρων 1 παρ. 1, 2 μπορεί με απόφασή της:

α) να απευθύνει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων συστάσεις να παύσουν την παράβαση,

β) να υποχρεώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να παύσουν την παράβαση και να παραλείψουν αυτή στο μέλλον,

γ) να απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή ή και τα δύο στην περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης,

δ) να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο ή η χρηματική ποινή ή και τα δύο, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή η επανάληψη,

ε) να επιβάλλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση.

Το επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή της προηγουμένης της παράβασης χρήσης. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης. Η δε χρηματική ποινή ανέρχεται μέχρι του ποσού των 5.869 Ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την απόφαση και από την ημερομηνία που θα ορίσει η απόφαση.

Επειδή συνιστούν παράβαση του άρθρου 2 περ. α' Ν. 703/77 κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα: α) η αδικαιολόγητη άρνηση της ΑΕΠΙ να δεχθεί την μερική ανάθεση διαχείρισης των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών, β) η επιβολή υπέρμετρα υψηλής προμήθειας για την είσπραξη των μηχανικών και ειδικότερα των φωνογραφικών δικαιωμάτων των δημιουργών και γ) η παράλειψη της ΑΕΠΙ να γνωστοποιεί κατά τρόπο πλήρη και ουσιαστικό το Αμοιβολόγιο και τον Κανονισμό Διανομής της στους ενδιαφερόμενους δημιουργούς και χρήστες αλλά και το ύψος και τα κριτήρια διάθεσης (για πολιτιστικούς και κοινωνικούς σκοπούς) των ποσών, τα οποία παρακρατούνται βάσει συμφωνιών αμοιβαιότητας, από τη είσπραξη και απόδοση στους αλλοδαπούς (της ηπειρωτικής Ευρώπης) ΟΣΔ των δικαιωμάτων δημόσιας εκτέλεσης.

Επειδή η αδικαιολόγητη άρνηση της ΑΕΠΙ να δεχθεί μερική ανάθεση διαχείρισης των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών συνιστά σοβαρή παράβαση του άρθρου 2 περ. α΄ Ν. 703/1977 όχι μόνον λόγω της μακροχρόνιας εφαρμογής της αλλά και λόγω της εμμονής στην πρακτική αυτή, παρά το γεγονός ότι τα κοινοτικά όργανα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) κατ' επανάληψη κατά τις τελευταίες δεκαετίες διαπίστωσαν, εφαρμόζοντας την αντίστοιχη προς το άρθρο 2 Ν. 703/77 διάταξη του άρθρου 82 ΕΚ, ότι η συμπεριφορά αυτή εκ μέρους ΟΣΔ συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης, για την οποία, λαμβανομένων υπόψη και των κριτηρίων που θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις ''Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων'' (Επίσημη Εφημερίδα Ε.Κ., 98/C9/03), πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 500.000 Ευρώ.

Κατά την γνώμη όμως τριών μελών της Επιτροπής η κατάλληλη κύρωση κατά της ΑΕΠΙ για την πρώτη παράβαση, η οποία συνέχεται με το δικαίωμα του δημιουργού για ατομική διαχείριση μέρους των εξουσιών του από την πρώτη κι' όλας στιγμή της συνεργασίας του με την ΑΕΠΙ ή αντίστροφα με το δικαίωμα του ΟΣΔ να αρνηθεί υπό προϋποθέσεις την διαχείριση αυτή, είναι η απειλή και όχι η επιβολή προστίμου. Τούτο για τους εξής λόγους:

1. Το άρθρο 9 παράγρ. 1 του Ν. 703/1977 προβλέπει σε περίπτωση παραβάσεως των άρθρων 1 παρ. 1 και 2 μιά διαβάθμιση στις κυρώσεις, αυστηρότερη των οποίων συνιστά η επιβολή προστίμου. Ειδικότερον προβλέπει α) σύσταση προς τις επιχειρήσεις να παύσουν την παράβαση, β) επιβολή της υποχρεώσεως να παύσουν την παράβαση και να παραλείψουν αυτήν στο μέλλον, γ) απειλή προστίμου ή χρηματικής ποινής ή και των δύο σε περίπτωση συνεχίσεως ή επαναλήψεως της παραβάσεως, δ) κατάπτωση του προστίμου κλπ σε περίπτωση που βεβαιωθεί με απόφασή της η συνέχιση ή επανάληψη της παραβάσεως, ε) επιβολή προστίμου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι όταν η ΕΑ διαπιστώνει για πρώτη φορά παράβαση εκ μέρους επιχειρήσεως ή επιχειρήσεων, θα επιβάλει τις κυρώσεις υπό α), β), γ) και ε).

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγρ. 2 του ιδίου νόμου, το κατά την παράγρ. 1 απειλούμενο ή επιβαλλόμενο πρόστιμο μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού 15% των ακαθάριστων εσόδων της επιχειρήσεως της τρέχουσας ή της προηγουμένης της παραβάσεως χρήσεως, για δε τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως.

Από τον συνδυασμό των δύο παραγράφων προκύπτει ότι η επιβολή κυρώσεων πρέπει να γίνεται επί τω σκοπώ της αποκαταστάσεως συνθηκών ανταγωνισμού στην συγκεκριμένη αγορά, αλλά και για λόγους γενικής και ειδικής προλήψεως. Η επιβαλλόμενη κάθε φορά κύρωση θα πρέπει να αποφασίζεται λαμβάνοντας υπόψη την συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Συντ.) και την επίσης συνταγματική αρχή της προστασίας του πυρήνα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως η τελευταία έχει καθιερωθεί από την νομολογία των Δικαστηρίων. Με βάση την αρχή της αναλογικότητας το μέτρο πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επιδίωξη του νόμιμου σκοπού και να τελεί σε σχέση αναλογίας με αυτόν. Επί πλέον δε σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει από το μέτρο να θίγεται ο πυρήνας του δικαιώματος. Κατά συνέπεια κύρωση, η οποία δεν πληροί ένα από τα παραπάνω στοιχεία της αρχής της αναλογικότητας, ή κύρωση, η οποία συνεπεία της βαρύτητάς της οδηγεί σε προσβολή του πυρήνα του δικαιώματος, είναι αντισυνταγματική.

Στην υπό κρίση περίπτωση επομένως η επιβολή προστίμου εάν δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη του ανωτέρω αναφερθέντος νόμιμου σκοπού (της αποκαταστάσεως συνθηκών ανταγωνισμού στην συγκεκριμένη αγορά, αλλά και της γενικής και ειδικής προλήψεως), θέτει δε επί πλέον σε κίνδυνο αυτό το ίδιο το δικαίωμα υπάρξεως της τιμωρούμενης εταιρείας, θίγοντας έτσι το δικαίωμα της συμμετοχής της στην οικονομική ζωή της χώρας (άρθρο 5 παρ. 1 Συντ.) στον πυρήνα του, θα προσέκρουε στις ανωτέρω συνταγματικές αρχές και θα ήταν ως εκ τούτου μη σύννομη.

Για την αποκατάσταση συνθηκών ανταγωνισμού και ακόμη ειδικότερα για την αποκατάσταση ευλόγων όρων συ-

ναλλαγής (στο πλαίσιο του άρθρου 2 Ν. 703/1977) αρκεί κατ' αρχήν η σύσταση ή η επιβολή προς τις επιχειρήσεις της υποχρεώσεως να παύσουν την παράβαση και να παραλείψουν αυτήν στο μέλλον. Στην κρινόμενη όμως εδώ περίπτωση, κατά την οποία η παραβιάσασα τον νόμο επιχείρηση έχει μονοπωλιακή θέση στην αγορά, πρέπει να επιβληθεί αυστηρότερη κύρωση (και για λόγους γενικής προλήψεως), η οποία πρέπει να συνίσταται όχι απλώς σε μία από τις δύο ως άνω κυρώσεις, αλλά σε απειλή επιβολής προστίμου. Τούτο, διότι η αποδοκιμασία της συμπεριφοράς επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν μονοπωλιακή και όχι απλώς δεσπόζουσα θέση, πρέπει να είναι εντονότερη από αυτήν της συμπεριφοράς επιχειρήσεως που βρίσκεται απλώς σε δεσπόζουσα θέση, αφού η παραβίαση του νόμου γίνεται από θέσεως παντελούς ελλείψεως ανταγωνισμού, καταλαμβάνει το σύνολο των αντισυμβαλλομένων (δημιουργών) και εκτείνεται σε ολόκληρη την χώρα.

2. Από την άλλη πλευρά η επιβολή προστίμου αποτελεί στην συγκεκριμένη περίπτωση μέτρο δυσανάλογο προς την παράβαση της αρνήσεως της ατομικής διαχειρίσεως. Τούτο για τους εξής λόγους:

α) Η παράβαση προϋποθέτει σαφή κατά το περιεχόμενο κανόνα δικαίου, του οποίου έγινε παράβαση. Τούτο δεν ισχύει στην συγκεκριμένη περίπτωση. Ειδικότερον:

(1) Το νομικό καθεστώς ως προς το ζήτημα της ατομικής διαχειρίσεως δεν ήταν απολύτως σαφές, ή εν πάση περιπτώσει δεν ήταν απολύτως σαφές ως προς όλες του τις λεπτομέρειες, από πλευράς δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αφ' ενός δεν υπάρχει ρητή εθνική νομοθεσία ελεύθερου ανταγωνισμού στο ζήτημα αυτό, αλλ' ούτε και νομολογία της ΕΑ, και επομένως ούτε και νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων που ελέγχουν τις αποφάσεις της. Αντίστοιχα ισχύουν επί επιπέδου κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού. Ούτε το πρωτογενές (Συνθήκη των ΕΚ) ούτε το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο (Κανονισμοί) ρυθμίζουν ρητώς το ζήτημα. Η νομολογία του ΔΕΚ, ακόμη και όταν υπάρχει (επ' αυτού πλείονα κατωτέρω), δεν μεταφέρεται αυτομάτως στο εθνικό δίκαιο. Βεβαίως αποτελεί σοβαρότατη πηγή εμπνεύσεως για την διάπλαση του εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού. Αντίστοιχα ισχύουν και για την Νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕπ). Τέλος πρέπει να ληφθεί υπ' όψη και το γεγονός οι σχέσεις του κοινοτικού και εθνικού δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας με το κοινοτικό δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού (άρθρα 82 επ. Σ.ΕΚ) είναι από τα δυσκολότερα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα του κοινοτικού δικαίου.

(2) Ειδικότερα ως προς την Νομολογία της ΕΕπ και του ΔΕΚ πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής: η Νομολογία της ΕΕπ στις υποθέσεις GEMA I και GEMA II, η οποία ανάγεται στις αρχές της δεκαετίας του 1970, δεν αναφέρεται ευθέως στο εδώ κρινόμενο ζήτημα της εξ αρχής αναθέσεως μερικών μόνον εξουσιών στον ΟΣΔ (όταν δηλ. ο δημιουργός προσέρχεται για πρώτη φορά στην ΑΕΠΙ). Εμμέσως όμως φαίνεται να εκκινεί από την υποχρεωτική εκχώρηση στον γερμανικό ΟΣΔ όλων των εξουσιών των δημιουργών κατά το αρχικό αυτό στάδιο της καταρτίσεως της πρώτης συμβάσεως με αυτόν. Ο δημιουργός διατηρεί απλώς το δικαίωμα, στο τέλος κάθε έτους της εξαετούς συμβάσεως αναθέσεως να αποσύρει μία ή περισσότερες από τις επτά κατηγορίες της GEMA I ή στο τέλους της τριετούς συμβάσεως αναθέσεως να αποσύρει μία ή περισσότερες από τις δώδεκα κατηγορίες της GEMA II.

Το ζήτημα αυτό δεν ετέθη υπ' αυτήν την σαφή μορφή ούτε στο πλαίσιο των δύο προδικαστικών ερωτημάτων, τα οποία έθεσε βελγικό δικαστήριο προς το ΔΕΚ σε σχέση με το άρθρο 86 Σ.ΕΚ στην υπόθεση, η οποία έγινε γνωστή ως BRT II, και η οποία (υπόθεση) αφορούσε πιθανή καταχρηστικότητα ρητρών του καταστατικού της βελγικής εταιρείας συλλογικής διαχειρίσεως SABAM (υπόθεση C-127/23, Συλλογή 1974, 157 επ., έκδοση στην ελληνική γλώσσα). Τα δύο αυτά προδικαστικά ζητήματα ήσαν τα εξής:

"Με το πρώτο ερώτημα ερωτάται, αν μία επιχείρηση, που στην πράξη κατέχει σ' ένα κράτος μέλος το μονοπώλιο της διαχειρίσεως των δικαιωμάτων του δημιουργού, εκμεταλλεύεται καταχρηστικά τη δεσπόζουσα θέση της αξιώνοντας την εκχώρηση του συνόλου των δικαιωμάτων του δημιουργού χωρίς να κάνει διάκριση ανάμεσά τους, μεταξύ ορισμένων κατηγοριών (ό.π. σκέψη 3).

"Με το δεύτερο ερώτημα ερωτάται, αν μπορεί να συνιστά κατάχρηση το γεγονός ότι μία επιχείρηση συνομολογεί την εκχώρηση από τον δημιουργό των παρόντων και μελλοντικών δικαιωμάτων του και ότι, χωρίς να παρίσταται ανάγκη καμιάς δικαιολογίας, η άσκηση των εκχωρηθέντων δικαιωμάτων ανήκει σ' αυτήν την επιχείρηση επί πέντε έτη μετά την παραίτηση του εταίρου (ό.π. σκέψη 4).

Αρχικά το ΔΕΚ κάνει αξιόλογες σκέψεις γενικής φύσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 86 Σ.ΕΚ, οι οποίες ήδη ανεφέρθησαν ανωτέρω κατά την διατύπωση της απόψεως της πλειοψηφίας (σκέψεις 8,10,12), προστιθεμένης και της σκέψεως ότι "για να εκτιμηθεί υπ' αυτές τις συνθήκες, αν οι αναφερόμενες στην απόφαση περί παραπομπής πρακτικές αποτελούν ή όχι κατάχρηση κατά την έννοια του άρθρου 86 ΣΕΚ, πρέπει εν τούτοις να ληφθεί υπ' όψη το γεγονός ότι μία επιχείρηση, όπως η αντιμετωπιζόμενη, αποτελεί ένωση της οποίας ο σκοπός συνίσταται στην προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ατομικών της εταίρων, έναντι κυρίως σημαντικών επιχειρηματιών που χρησιμοποιούν και διανέμουν μουσικά έργα, όπως οι ραδιοφωνικοί σταθμοί και οι παραγωγοί δίσκων γραμμοφώνου" (σκέψη 9).

Τα δύο προδικαστικά ερωτήματα απήντησε το Δικαστήριο ως εξής: "Πρέπει, επομένως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι μπορεί να συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση το γεγονός ότι επιχείρηση, επιφορτισμένη με την εκμετάλλευση δικαιωμάτων του δημιουργού, η οποία κατέχει δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια του άρθρου 86, επιβάλλει στα μέλη της υποχρεώσεις όχι απαραίτητες για την πραγμάτωση του κοινωνικού της σκοπού, και οι οποίες παρεμβάλλουν έτσι αδίκως εμπόδια στην ελευθερία του μέλους κατά την άσκηση του δικαιώματος του δημιουργού "

Από την ανωτέρω απάντηση γίνεται προφανές ότι το Δικαστήριο ενοποίησε τις δύο απαντήσεις σε μία, χωρίς στην πραγματικότητα να απαντήσει το πρώτο ερώτημα, στο οποίο εμπεριέχεται (επειδή είναι γενικά διατυπωμένο) το εδώ τεθέν ζήτημα της εξ αρχής ασκήσεως ατομικής διαχειρίσεως ορισμένων εξουσιών. Αλλά και ως απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα η απάντηση του Δικαστηρίου δεν παρέχει την απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου ("μπορεί να συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση ..."). Το κριτήριο της αρχής της αναλογικότητας δεν δίνει εξ αρχής μία μονοσήμαντη απάντηση, η οποία θα καλύπτει όλες τους πιθανούς συνδυασμούς συγκρούσεως των δύο προστατευομένων αγαθών.

Δύο όμως πράγματα μπορούν με βεβαιότητα να συναχθούν. Το πρώτο είναι ότι ο ΟΣΔ έχει το δικαίωμα να αρνη-

θεί την ατομική διαχείριση, όταν του ζητηθεί από τον δημιουργό, πλην πρέπει να αιτιολογήσει την απαίτησή του για εκχώρηση όλων των εξουσιών ως απολύτως αναγκαίο (conditio sine qua non) και πρόσφορο μέτρο για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού του, όπως αυτός ορίσθηκε με την σκέψη 9, χωρίς ταυτοχρόνως η εκχώρηση αυτή να είναι υπερβολικά αυστηρή για τον δημιουργό.

Το δεύτερο είναι ότι ΟΣΔ και δημιουργοί πρέπει να εισέλθουν σε διάλογο και να διαμορφώσουν από κοινού σταδιακά την περιπτωσιολογία που θα δικαιολογεί την μία ή την άλλη λύση, ανάλογα με την εξατομικευμένη περίπτωση του κάθε δημιουργού.

Και ναι μεν μπορεί να εκληφθεί ως ελαφρυντικό για την ΑΕΠΙ ότι μέχρι την ημέρα της καταγγελίας δεν είχε φθάσει ενώπιον της ΕΕπ ή του ΔΕΚ τέτοια περιπτωσιολογία, ώστε να υπάρχει προηγούμενο και επομένως ασφάλεια δικαίου, πλην όμως είναι αναμφισβήτητο ότι η ΑΕΠΙ παρέβη το άρθρο 2 κατά το ελάχιστο, δηλ. κατά το ότι δεν εισήλθε σε διάλογο με τους καταγγέλλοντες, ώστε τουλάχιστον να γίνει καλόπιστη προσπάθεια να σταθμισθούν (με προβολή επιχειρημάτων για την συγκεκριμένη εκάστοτε περίπτωση) τα αντιτιθέμενα συμφέροντα. Στον διάλογο αυτόν δεν βοήθησε βεβαίως ούτε ο γενικός και αόριστος τρόπος, με τον οποίο οι δημιουργοί έθεσαν το αίτημά τους προς την ΑΕΠΙ.

Η απόφαση της ΕΕπ στην (προαναφερθείσα) υπόθεση Banghalter & Homen Christo κατά SACEM εξεδόθη στις 12 Αυγούστου 2002, δηλ. μετά την καταγγελία. Και αυτή δεν λύνει το εδώ τεθέν πρόβλημα, επιβεβαιώνοντας έτσι ότι το νομικό καθεστώς παραμένει 26 έτη μετά την SABAM αρκούντως ασαφές. Παρ' όλα αυτά βρίσκεται σε συμφωνία με τα όσα ανωτέρω συνηχθησαν από την απόφαση SABAM ως ελάχιστες υποχρεώσεις των ΟΣΔ.

β) Η ΑΕΠΙ δεν αρνείται γενικώς την ατομική διαχείριση, αφού δέχεται στη πράξη όπως οι δημιουργοί διαχειρίζονται μόνοι τους ορισμένες, ήδη αναφερθείσες εξουσίες. Την αρνήθηκε πάντως στις συγκεκριμένες περιπτώσεις των καταγγειλάντων.

γ) Εξ άλλου, σύμφωνα με τα προλεχθέντα, η επιβαλλόμενη κύρωση δεν επιτρέπεται να θέτει σε κίνδυνο αυτή ταύτη την ύπαρξη της επιχειρήσεως. Η επιβολή προστίμου 500.000 ευρώ, ήτοι δρχ. περίπου 170.000.000, είναι στην συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη κύρωση, διότι το άθροισμα των καθαρών κερδών της ΑΕΠΙ και της στον ίδιο όμιλο ανηκούσης εταιρείας ΕΔΙΣ για το έτος 2000 ανέρχεται μόλις στο ποσόν των δρχ. 250.280.000 (επί συνολικού κύκλου εργασιών 3.373.231.000 δρχ). Η επιβολή προστίμου 500.000 ευρώ αυτήν την στιγμή θα συνεπήγετο ότι θα αφαιρούντο από την ΑΕΠΙ τα 2/3 των καθαρών κερδών της χρήσεως 2000, πράγμα το οποίο θέτει σε κίνδυνο την εταιρεία.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφασίζει:

α) Υποχρεώνει την καταγγελλομένη Ανώνυμη Εταιρεία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ) εντός τριμήνου από τη κοινοποίηση της παρούσας να τροποποιήσει στις υφιστάμενες και μελλοντικές συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης, έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι οι πνευματικοί δημιουργοί έχουν καταρχήν την επιλογή ανάθεσης όχι μόνο του συνόλου αλλά και ορισμένων μόνον των δώδεκα κατηγοριών εξουσιών που απαριθμούνται στην προαναφερθείσα απόφαση "GEMA II" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (και όσων ενδεχομένως προσθέσει σε αυτές η ΑΕΠΙ) και ότι η ΑΕΠΙ μπορεί μόνο μετά από πλήρη και ειδική αιτιολογία να αρνηθεί τη μερική διαχείριση.

β) Υποχρεώνει την ΑΕΠΙ εντός τριμήνου από τη κοινοποίηση της παρούσας να διαμορφώσει τις παρακρατήσεις (προμήθειες) που επιβάλλει στους αντισυμβαλλομένους της δημιουργούς για την είσπραξη των μηχανικών και ειδικότερα των φωνογραφικών τους δικαιωμάτων κατ' ανώτατο όριο στο 15% επί των εισπράξεων.

γ) Απευθύνει σύσταση στην ΑΕΠΙ για τη βελτίωση της πληροφόρησης δημιουργών και χρηστών να δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο αφενός τα εκάστοτε ισχύοντα πλήρη "Αμοιβολόγιο" και "Κανονισμό Διανομής" και αφετέρου τα ποσά που προκύπτουν, βάσει συμφωνιών αμοιβαιότητας, από την παρακράτηση 10% επί των δικαιωμάτων δημόσιας εκτέλεσης που η ΑΕΠΙ εισπράττει για λογαριασμό αλλοδαπών ΟΣΔ (της ηπειρωτικής Ευρώπης) και τα κριτήρια διάθεσής τους για πολιτιστικούς και κοινωνικούς σκοπούς.

δ) Επιβάλλει, κατά πλειοψηφία, στην ΑΕΠΙ για την παράβαση του άρθρου 2 Ν. 703/77, όπως ισχύει, και ειδικότερα για την αδικαιολόγητη άρνησής της να δεχθεί τη μερική διαχείριση μερικών μόνον κατηγοριών των δικαιωμάτων πνευματικών δημιουργών, πρόστιμο πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) Ευρώ, το οποίο δεν υπερβαίνει το ανώτατο προβλεπόμενο από το νόμο ποσοστό επί των ακαθάριστων εσόδων της, για το έτος 2000.

ε) Απειλεί την ΑΕΠΙ με χρηματική ποινή 5.000 Ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς τα υπό α) και β) μέρη του διατακτικού της παρούσας.

Η απόφαση εκδόθηκε στις 14 Ιουλίου 2003.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	ΣΩΤΗΡΙΑ ΠΑΝΙΕΡΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ